

Zsákfalvi Riporter

ÉLŐ FALUT, ELŐVÁROS HELYETT! OKTÓBER 13-ÁN RÁNK SZAVAZZON!

Egy jó közösség sokkal többre képes

Dömötörfy Zsolttal és Bubik Szabolccsal, a 2097 Csoport Egyesület képviselőjelöltjeivel készült interjúink a 2. és a 6. oldalon olvashatók.

Megújul a Kálvária út

Folytatódik közösségi faültető programunk – 5. old.

Kampányútépítés

Útépítésről érthetően, szakszerűen – 14. old.

Kishalmi Ildikó portré

„Vagy szereted az embereket, vagy nem, ezt pénzért nem lehet csinálni” – 20. old.

Fiák István interjú

Községvédő múltról, fideszes kapcsolatokról és a 2097-ről – 8. old.

A Bábaasszony

Stass Jánosné, falunk néhai bábájának története – 18. old.

Pázmándon jártunk

Újabb jó önkormányzati működést ismerünk meg, belülről – 22. old.

Villámárvizek

Mit tehetnénk a Kossuth téri áradások megelőzése érdekében? – 12. old.

Téglagyár anno

Agyagbányászat és téglagyártás Borosjenőn – 19. old.

Rozália-kápolna

Szeptember 4-én ünnepeltük felszentelésének 185. évfordulóját – 27. old.

A változásokhoz idő kell, ideje elkezdenünk

Interjú Dömötörfy Zsolttal, a 2097 Csoport Egyesület képviselőjelöltjével

A kiadott építési jogok miatt Pilisborosjenő már most kétszer akkora, mint amekkorának látszik, és egyedül a közösségben van meg az az erő, ami megállíthatja a nagyváros nyomását – állítja a 2097 Csoport Egyesület alapító elnöke, aki részletesen elmondta, mi a probléma a jelenlegi ingatlanfejlesztésekkel, és hogyan lehetne kitörni ezek ördögi köréből. Arról is beszélt, hogy szerinte mi a faluközösség lényege, és miért szánta rá magát az aktív civil tevékenységre.

■ készítette:
Simon Tamás
simon.tamas@2097.hu

ZSR: Sokan hiányolják a veletek szimpatizálók közül, hogy nem vagytok keményebbek, nem elég kemény a kampányotok, és félnek attól, hogy ezzel a nagyon pozitív hozzáállással nincs esély a győzelemre. Mit gondolsz erről?

DZS: Azt gondolom, hogy tűzzel-vassal, intrikával nem lehet faluközösséget építeni, márpedig nekünk a faluközösség építése az elsődleges célunk. Egyedül a közösségben van meg ugyanis az az erő, ami a szomszédos nagyváros nyomásának ellen tud állni, és meg tudja védeni azt, ami számára értékes. Budapest újabb és újabb lakóterületeket akar, sokan menekülnének a belváros dzsungeléből, lehetőleg nem túl messzire. Ilyen szempontból Pilisborosjenő fekvése ideális. Pusztán a szerencsénknak és a gazdasági válságnak köszönhető, hogy egyáltalán még van miről beszélnünk. Az utolsó pillanatban vagyunk, hogy az itt élő közösség egyszer s mindenkorra egyértelműen kinyilvánítsa, ha nem akar újabb lakóparkokat. Már amennyiben ez a közakarát, de nekem nagyon úgy tűnik, hogy ez. A választásokon majd kiderül. Ezért is fontos, hogy aki szeretné megőrizni Pilisborosjenő falusias méretét és természetbe ágyazottságát, az feltétlenül menjen el szavazni október 13-án.

ZSR: De pontosan mi a baj a lakóparkokkal? Sokan a fejlődés kulcsát látják benne.

DZS: Az ideológia, amellyel a lakóparképítők érvelni szoktak, az, hogy az önkormányzatnak bevétele származik a belterületbe vonásból. Ez abban a speciális esetben igaz is, amikor az önkormányzat a saját tulajdonában lévő földet vonja belterületbe, és közművesítés után jelentős haszonnal értékesíti. Ilyen volt nálunk a Papi-földek néven ismert lakóterület kialakítása. Nem véletlen, hogy a nálunk polgárosodottabb országok falvaiban, ha valamilyen jól meghatározott közös cél érdekében belterületbe vonásra van szükség, akkor az önkormányzat – ha a föld nem sajátja – előbb megvásárolja azt méltányos áron az érintett terület tulajdonosától. Ezután a saját költségére elvégzi a közművesítést, és élvezi annak hasznát. Nem kizárólag anyagi haszonra gondolok, mert szükség esetén így juthatnak kedvező áron építési telekhez helyben maradni szándékozó falubeli fiatalok. Ez működőképes modell, és mértékletesen lehetne is vele élni, ha ez vagy egy hiánypótló nagyberuházás, például iskola, egészségház, kultúrház megvalósítása lenne a cél.

Az előzőnél látványosan rosszabb az a modell, amikor az önkormányzat némi készpén-

zért cserébe engedélyezi lakóterület kialakítását magántulajdonban álló mezőgazdasági földeken, a kapott pénzből leaszfaltoz egy-két poros utat, pótol néhány égető elmaradást. Egy hasonlattal éve olyan ez, amikor azért ásunk egy lyukat, hogy az onnan kikerülő földdel egy másikat tömjünk be. Az embereket ellátó intézmények és a közműhálózat fejlesztésére jellemzően már nem marad elegendő forrás. Így jönnek létre az állandóan zsúfolt, konténertantermekkel kiegészített iskolák és óvodák. Ráadásul paradox módon minden újabb építési telekkel fogy az a zöldterület, amely miatt eredetileg az emberek kiköltöztek a „zöldbe”. Ezt a modellt követte egyébként Üröm. Anyagilag első ránézésre nem állnak rosszul, de komolyabb beruházásra már nincs pénzük, és az eredetileg 240 főre tervezett iskolába jelenleg több mint 500 gyerek jár. El lehet képzelni a zsúfoltságot és az ezzel együtt járó minőségromlást. Egy milliárdos költségű iskolafejlesztésre Ürömnek sincs pénze, így kénytelen arra várni, hogy az állam majd épít neki egyet. Egyszer majd nyilván épít is, de addig mi van? A gyerekek most járnak iskolába.

És van a harmadik, Pilisborosjenőn előszeretettel alkalmazott modell, gazdaságosságban messze lemaradva még az előzőtől is. A kis

számú érdekelt földtulajdonostól az önkormányzat nem kap semmit az építési jogokért, csak tervpapíron létező építési telket, amit majd a tulajdonos saját költségén közművesíteni fog, amit majd az önkormányzat közművesítés után jól elad, és akkor majd lesz pénz fejlesztésre, amire persze most lenne szükség. A biztonság kedvéért még adómentességet is adunk ezekre a földekre, hogy jó sokáig büntetlenül el lehessen húzni a fejlesztést – ebben is különbözünk egyébként Ürömtől. Találón nevezte egy falubeli ismerősöm ezt a modellt az „Ígért földjének”. Mert ígért az van, más nincs. Nincs kezdeti tőkeerő, a fejlesztés el sem indul vagy zsákutcába jut, pénz sehol, vita, per és feszültség annál több. Nem véletlen, hogy a mai napig nincs tornatermünk, és az iskola zsúfoltsága is katasztrofális lenne, ha nem találtunk volna véletlenül egy üres iskolát a falu határában. Amelyet egyébként már ki is költöztünk a beköltözés után egy évvel.

A fentiekén kívül persze vannak speciális esetek, például a Lazaret, ahol a nagyszámú kárpótolt kistulajdonos és az Mo-s autópálya alagútba „kényszerítése” indokolta a belterületbe vonást, így a közérdek nem vitatható. Kellő előkészítettség hiányában azonban ez is vitákhoz, majd perekhez vezetett, és az intézményrendszer fejlesztésére fordítható pénzt az önkormányzat ebből sem látott.

Az a szomorú helyzet, hogy Pilisborosjenőn a magántulajdonú fejlesztési területekből az önkormányzatnak eddig konkrétan nulla forint bevétele származott, ezzel szemben milliókat fizetett ki perköltség és hasonló címén. Ha ehhez hozzászámítjuk mindannak a hivatali munkaidőnek a költségét, amelyet az önkormányzati dolgozók, a polgármester és a képviselők évtizedek alatt ezekre a fejlesztési területekre fordítottak, akkor minden bizonyos százmillió mínuszban vagyunk.

ZSR: Melyek a további nagy problémák szerinted most a faluban?

DZS: A legnagyobb problémánk az állandó vita és veszekedés, pereskedés, minden más problémánk ennek következménye. Ez ugyanis rengeteg értékes időt és energiát emészt fel, pedig ezt az időt és energiát a falunk fejlesztésére is lehetne, sőt kellene fordítani.

Két nagy törésvonal van a faluban, de mindkettő ugyanarra vezethető vissza: az említett átgondolatlan belterületbe vonásokra. Az egyik törésvonal abból adódik, hogy az itt élők túlnyomó többsége elkötelezett egy falusias méretű és hangulatú Pilisborosjenő és a környező természeti értékek megóvása mellett. A felmérésünkben ez feketén-fehéren kiderült. Ez az itt élő lakóközösség többségi akarat, emellett tettük le mi is a voksunkat, ezért alakult meg a 2097 Csoport Egyesület. Ezzel szemben áll a jelenlegi vezetés által nyíltan támogatott magánérdek, a szántóból belterületté nyilvánítás során keletkező tíz- és százmilliókban mérhető privát haszon. Ez nagyon sok pénz, így a földtulajdonosok mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a „szerencsés nyertesek” között legyenek.

Ebből adódik a másik feszültség, ami a különböző fejlesztési területek tulajdono-

si csoportjai között feszül. Ezek a területek ugyanis egymás konkurensei, egymással versenyeznek, sőt nyugodtan mondhatjuk úgy is, hogy harcolnak. A részletekbe most nem mennék bele, mert ahhoz egy egész újság terjedelme sem lenne elegendő. A lényeg, hogy az önkormányzatnak a lehetetlen helyzet kialakulásában és a megoldás elmaradásában óriási felelőssége van. Ugyanis már az 1998-ban készült Településfejlesztési koncepció is világosan kimondta: a település fejlesztése során elkerülendő legfontosabb kockázatokat társadalmi-gazdasági szempontból a mérték-telen növekedés jelentené, amely szétzilálná a falu társadalmát.

ZSR: Mit lehet ebben a helyzetben tenni?

DZS: Az első törésvonal lényegében megszűnik, ha a többségi értékrendet képviselő vezetése lesz a falunak, ezáltal ugyanis a civil szféra és az önkormányzat képes lesz

„Az a szomorú helyzet, hogy Pilisborosjenőn a magántulajdonban lévő fejlesztési területekből az önkormányzatnak eddig konkrétan nulla forint bevétele származott, ezzel szemben milliókat fizetett ki perköltség és hasonló címén.”

együttműködni a közös értékrend mentén. A másik feszültség felszámolásához egyszer s mindenkorra rendeznünk kell a fejlesztési területek ügyeit. Ehhez először is fel kell mérni az önkormányzat mozgásterét. Ehhez persze az érvényben lévő szerződések és a törvény biztosította lehetőségek alapos áttanulmányozása szükséges. A szerződések beszerzése rendkívül körülményes, az önkormányzat titkolja és zárt üléseken tárgyalja ezeket, és bizton számíthatunk arra is, hogy az utolsó hetekben újabb megállapodások kerülnek aláírásra. Nem először fordulna elő ez a falu történetében, és nem meglepő módon minden ilyen utolsó pillanatos szerződés Küller János nevéhez kötődik, akinek mindennél fontosabb az, hogy végigvigye saját akaratát, kerül, ami be kerül.

Ha egyszer a kezünkben lesznek ezek a szerződések – ehhez persze meg kell nyernünk a választást – akkor megfelelő szakemberek bevonásával felmérjük, hogy milyen döntési lehetőségeink vannak, melyiknek mi a következménye. Ennek a vizsgálatnak az eredményét mindenképpen a falu lakossága elé tárjuk, és ha lesznek előttünk alternatívák, akkor fontosnak tartom, hogy legyen ezzel kapcsolatban egy társadalmi konzultáció is. Ha törvénytelenséget találunk, a feljelentéstől sem riadunk vissza. Persze jó lenne, ha erre nem lenne szükség, így remélem, a jelenlegi képviselőtestület bölcs belátással elodázza a kritikus szerződések megtárgyalását. Hadd derüljön ki előbb, hogy melyik utat választja a falu a választásokon.

ZSR: 1991 óta itt laksz. Miért éppen az elmúlt években szántad rá magad az aktív civil

tevékenységre?

DZS: Családot szerettem volna, otthont, stabil egzisztenciát, kreatív munkát, és nem utolsósorban azt, hogy a magam számára hiteles emberré váljak. Eligazodjak a mai világban. Ezek voltak fontosak régebben. Ismertem olyan embert, aki minden nap úgy kelt fel, hogy ma aztán megváltja a világot, de otthon a WC-tartályt nem javította meg hetekig. Ez nem az én utam.

Jó pár osztályt el kellett végezni az élet iskolájában ahhoz, hogy azt gondoljam, van már mondanivalóm az emberek számára, és a közösség is jól jár azzal, ha megbízik bennem. Nem mellesleg a gyermekeim már kamaszkorba léptek, és nem úgy igénylik a gondoskodásomat, mint régebben.

Ennek ellenére nem valószínű, hogy most képviselőjelölt lennék, ha nem robbant volna ki a botrány a Várvölgy beépítésével kapcsolatban, és nem jött volna létre ennek hatására egy olyan közösség, amelyben jól érzem magam, és akikkel élvezet az együttgondolkodás, a közös alkotás, mert nyitottak, kreatívak, elkötelezettek és az enyémhez hasonló értékrenddel bírnak. Velük megtapasztalhatom azt, hogy egy jó közösség sokkal-sokkal többre képes, mint az egyének pusztá halmaza. Ezért is tartom fontosnak az itt élők bevonását falunk jövőjének alakításába, mert azzal ez a tetterő, amit az egyesületen belül megtapasztaltam, megsokszorozódhat. És ezért

fontos az is, hogy támogatóink csapatban szavazzanak ránk. Mert így együtt képviseljük azt az erőt, amire ennek a falunak szüksége van a változáshoz.

ZSR: Gyakran használod a faluközösség kifejezést, de mit is jelent ez pontosan?

DZS: Mindenki számára nyilvánvaló, hogy mit jelent a jó családi, baráti, munkahelyi közösség. Ezek akkor jók, ha együttműködésre épülnek és jól működik a közösségen belüli kommunikáció. Ehhez hasonlóan, egy jó faluközösségben kijövünk a kerítésünk mögül, találkozunk egy közösségi térben, és megpróbáljuk megbeszélni, hogy mi legyen a kerítésen kívül, a környezetünkben. Merre fejlődjön a falu? Mit tartunk értékesnek, mit szeretnénk, és mi az, amit nagyon nem szeretnénk. És persze hogyan tudjuk mindezt megvalósítani? Ki mivel tudja segíteni a közös célok elérését? A közérdeket csak a közösség tudja meghatározni. Ennek elmaradása esetén szükségszerűen az egyéni érdekek fognak dominálni. Most, az aláírásgyűjtés során szerencsére sok olyan emberrel, családdal találkoztam, akik értik vagy kezdik megérteni, mit jelent egy faluközösség, és miért fontos.

Persze már az is nagy előrelépés, ha egyszerűen csak együtt vagyunk, és egymással beszélgetve, egymást megismerve töltjük el a kevés szabadidőnket, miközben a gyerekeink játszanak, fociznak. Van néhány jó példa, a Falótól a játszótérén át a Mandelbrot Pékségig, de fontos cél, hogy fejlesszük és bővítsük a közösségi tereinket. Virtuális közösségi terünk már van, ez a 2097 Falufórum, amit pont ezzel a céllal hoztunk létre, és már több mint 1700 tagot számlál, ami a falu méretéhez képest ha-

talmas szám.

ZSR: Úgy tűnik, nagyon fontos számokra a közösség...

DZS: Igen, azt hiszem, világeletemben közösségi ember voltam, örömmel tölt el, ha valahogy a közösség hasznára lehetek, szívesen megosztom, amim van. Persze nem vadidegennel, hanem a közösségem más tagjaival. Nemrég volt az 50 születésnapom, és az egyik legkedvesebb ajándék, amit kaptam, egy levélke volt, amelyben ezt köszönték meg a barátaim. Sokmindent felsoroltak, de egy mondatra különösen emlékszem, arról szólt, hogy bár vehetnék magamnak akár egy jó autót is, de én inkább egy kisbuszt veszek, hogy tudjam őket szállítani. Nem hinném, hogy említettem volna nekik, de valóban ez volt a másik fő szempont a gyermekeim és barátaik utaztatása mellett.

Az otthonomban gyakran vannak baráti, kisközösségi összejövetelek, és az egyesületnek is itt van a központja. Egy ideje azon gondolkodom, hogy csináljak egy kis színpadot a kertemben, mert fekvésének köszönhetően kiválóan alkalmas lenne kisebb színdarabok, koncertek helyszínéül. Együtt adóznék a hely szellemének is, hiszen a ház, ahol most lakom, a nyolcvanas években Bessenyei Ferenc színművésze volt és – úgy tudom – igen csak aktív közösségi élet zajlott itt akkoriban.

ZSR: Te vagy az egyesület alapító elnöke. Miért nem Te lettél a polgármesterjelölt?

DZS: Ez szóba sem került. Amikor az egyesület elnökségét elvállaltam, azt mondtam, rendben van, de az én igazi helyem – indián szóhasználatával élve – a „vének tanácsában” van. Most is ezt gondolom. És hogy miért Balázs? Mert ő képes minden figyelmét és energiáját a falu szolgálataiba állítani, ezt már azelőtt bizonyította, hogy belépett volna az egyesületünkbe. Emellett Balázs képes meghallgatni az embereket, képes vitás helyzetekben kompromisszumos megoldásokat keresni, és nem képzelet magát mindenkinél okosabbnak. Igazi értékkeremtő közösség-szervező, akinek a keze alá lehet dolgozni. És ha ez a falu túl akar jutni az említett feszültségeken, pont egy ilyen emberre van szüksége. Nagy szerencsénk van, hogy lett egy Balázsunk!

ZSR: Milyen a viszonyotok a nagypolitikához, a pártokhoz?

DZS: Pragmatikus. Nem véletlen, hogy úgy döntöttünk, a nagypolitikát leteesszük a helységnevtáblánál. A magyar politikai élet sajátossága, hogy képes határozott törésvonalakat képezni egyébként nagy múltú, harmonikusan működő közösségekben, baráti társaságokban, sőt akár családokban is. Ezt

szerintem már mindenki megtapasztalta, vagy legalábbis látta saját ismeretségi körében. Nagy luxus lenne az említett két törésvonal mellé még egy harmadikat is behozni a faluba, és nem is életszerű. Helyi jellegűek és közösek a problémáink, közös a célunk, helyben ezek kell foglalkoznunk, hogy minél gyorsabban és hatékonyabban meg tudjuk oldani őket. Az a jó, ha ebbe a közös munkába országos politikai hovatartozásra való tekintet nélkül mindenki beleadja azt a tudást, amivel rendelkezik. Ezzel együtt ez a település a magyar állam része, és a magyar államnak van egy kormánya, vannak intézményei, akikkel együtt kell működnünk. Például hogy legyen végre torna-terme az iskolának.

ZSR: Mi a véleményed a konkurens csapatról?

DZS: Az, hogy elmulasztottak közösséget építeni, és nem vonták be a helyben élő aktív, elismert szakembereket sem a közös munkába, legalábbis én nem látom ennek nyomát sem. Enélkül viszont jóval kisebb potenciál-

„Fontosnak tartom az itt élők bevonását falunk jövőjének alakításába, mert azzal ez a tetterő, amit az egyesületen belül megtapasztaltam, megsokszorozódhat.”

lal rendelkeznek szerintem a falu gondjainak megoldásában.

ZSR: Milyen az egyesület, illetve a képviselőjelölti csoport viszonya az ingatlanfejlesztőkhöz? Hogyan tudjátok ezt összehangolni a programokkal?

DZS: Először tisztázzuk, mit jelent az, hogy ingatlanfejlesztő. Az ingatlanfejlesztő az, aki megvásárol vagy más módon érdekkörébe von egy földterületet, azon értéknövelő beruházásokat hajt végre, közművesít, házat épít, amelyből végül haszonra tesz szert. Ez különbözteti meg az ingatlan-speculánstól, aki olcsón földet szerez, manipulációval, ígérekkel építési jogot szerez rá, vagy bennfentes információk birtokában eleve tudja, hol fogják a földeket átminősíteni. Az ily módon felértékelődött területből aztán megpróbál pénzhez jutni, de az fontos, hogy nem, vagy csak minimális mértékben hajlandó pénzt investálni. Sok esetben nincs is neki. Klasszikus ingatlan-speculáció a Malom-dűlő és a Tücsök utcaként ismeretes 027-es terület általunk kritizált része. Ez nem jelenti azt, hogy itt minden érin-

tett tulajdonos spekuláns, de az biztos, hogy spekulánssra bízták az ügyeik intézését.

A kérdésre visszatérve: Pilisborosjenő a kiadott építési jogok miatt valójában körülbelül kétszer akkora, mint amekkorának látszik. Ha minden olyan telken ház épül, ahol a jelenlegi szabályozás értelmében erre lehetőség van, akkor a lakásszám nagyjából meg fog duplázódni. A mozgásterünk felmérése után ezen megpróbálunk változtatni, ahol lehetséges. Lehetnek olyan területek, ahol erre már nincsen mód, ilyen például a Modern Dorf, ami meg fog épülni. Máshol, ahol nincsenek félkész házak, lehet még mozgásterünk, akár a besorolás, akár az építhető lakásszámok, akár a kialakítható kondíciók tekintetében. Az biztos, hogy az általunk látott értékeket maximálisan fogjuk képviselni, és a közösség szempontjából legelőnyösebb megállapodásra törekszünk. A legrosszabb szcenárió persze az, hogy a jelenlegi testület minden szálát elvarr, minden jogorvoslati lehetőséget kizár, erre utaló jelek bőven vannak. Például a 027-es terület általam látott legutóbbi szerződés tervezetében az áll, hogy a polgármester közjegyző előtt nyilatkozattal biztosítja, hogy az általa vállalt kötelezettségek nem teljesítése esetén a spekuláns csapat azonnali inkasszóval leemelheti a kötbért az önkormányzat számlájáról. Igen, sajnos ilyen szerződéstervezetek születnek ebben a faluban. Az ember haja égnek áll. Nehéz eldönteni, hogy ez hozzá nem értés, korrupció vagy mindkettő egyszerre...

ZSR: Miért csinálod ezt az egészet, mi a jövőképed a faluról?

DZS: Mindig is szerettem volna tenni a magam lehetőségeihez mérten annak érdekében, hogy ember emberrel, ember természettel harmonikusabban tudjon együttélni, mint jelenleg. De soha nem volt egy kőbe véssett elképzelésem arról, hogy ezt milyen formában szeretném végezni. Figyelek, és ha elém sodor az élet egy lehetőséget, ami egyúttal kihívás is, igyekszem élni vele a legjobb tudásom szerint. A jövőképemről szólva: Pilisborosjenő lehet a 21. század falujának prototípusa is. Ahol nem veszik el mindaz, ami a falusi létezésben értékes, de emellett városi életminőséget kínál az itt élőknek kulturális programokkal és sportolási lehetőségekkel, és biztosítja a környezettudatos életmód lehetőségét. Ehhez persze az itt élők összefogása szükséges, de erre látok esélyt, mert nincs olyan hét, hogy ne ajánlaná fel valaki az együttműködését, segítségét, és jó ötletekből is rengeteg van, csak győzzünk belőlük válogatni. És ami elengedhetetlen, az a türelem. A változásokhoz idő kell, pont ezért épp ideje belekezdenünk.

Jenő Választ 2019!

– Polgármesterjelölti nyílt vita szeptember 20-án –

2019. szeptember 20-án (pénteken) 18:30-tól polgármesterjelölti vitát tartunk Pilisborosjenőn a Reichel József Művelődési Házban. A vita szigorúan moderált lesz, és helyben feltett kérdésekre a hallgatóság soraiból nem lesz lehetőség. Az esemény tematikáját az e-mail-ben, a közösségi médián keresztül és a szervezőknek személyesen átadott kérdések alapján, és a polgármesterjelöltekkel egyeztetve állítjuk össze. Mindenkit sok szeretettel várunk!

Bihaly Áron, szervező

A Kálvária út megújítása

Ahogy már hírt adtunk róla, 2019. szeptember 28-án 9.00-13.00 óráig tervezzük az idei faültetési projekt társadalmi munka részét!

Az ideai helyszín és feladat eltér a tavalyitól, mert nem egy, még üres szántóföldi út fásításán fogunk dolgozni, hanem a falu egyik régi útjának megtisztításán és árnyas úttá alakításán.

A Kálváriához vezető régi utat ősze teljesen benőtték a bálványfa- és az akácsarjak, ezeket augusztus közepén két méter szélességben megtisztítottuk, hogy legalább járható, látható legyen a régi út vonala.

Következő lépésként Aczél Ferenc földmérő felvezette a telekkönyvileg kijelölt út szelvényét, hogy lássuk, merre vezet hivatalosan a nyomvonal. Mivel a kijelölt pálya csak 4 méter széles, de az óvoda melletti út lezárása után (ami a bölcsőde építése miatt hamarosan várható) ez lesz az egyetlen felvezető út, így arra jutottunk, hogy egy 6 méter széles sávban tisztítanánk meg a felnőtt sarjaktól az utat. Ez lehetővé teszi a továbbiakban, hogy veszély

esetén is gyorsan meg lehessen közelíteni a Papi-földek feletti részt, illetve a már meglévő értékes fák is ebben a távolságban állnak egymástól, mintegy jelezve a régi útszelvényt.

A szeptember végéig hátralévő időben a 2097 csapata megszervezi a kiszáradt bálványfák szakszerű kivágását, hogy ez ne a család-gyermekes napon történjen.

A mi közös feladatunk az lesz, hogy a kb. 150 méter hosszú szakaszon egy szép, letisztult és kellemesen árnyas sétautat alakítsunk ki.

Mivel nem tudjuk megbecsülni, hogy hányan tudnak jönni segíteni, 10 méteres szakaszokra osztjuk a távot, és a lenti platánfától indulva – a jelentkezés sorrendjében – egy-egy család vagy 4 fős társaság egy-egy szakasznak lesz a gazdája! Így a jelentkező csapatok számától függ, hogy meddig lesz most kitisztítva az út. A kézi tisztítást gépi darálóval és szárzúzóval

is segítjük majd!

A tisztítás mellett – az előre kijelölt pontokon – közös erővel elültetjük a facsemetéket, folytatta a lenti platánsort és megtartva az összes meglévő értékes fát.

A munkálkodás közben egy bográcsban a kiérdemelt ebédünk is készül majd!

Hamarosan megnyitjuk a jelentkezési lehetőséget, addig is érdemes lefoglalni a naptárban a **szeptember 28-ai napot!**

írta:
Bubik Szabolcs
a 2097 Csoport Egyesület
képviselőjelöltje
bubik.szabolcs@2097.hu

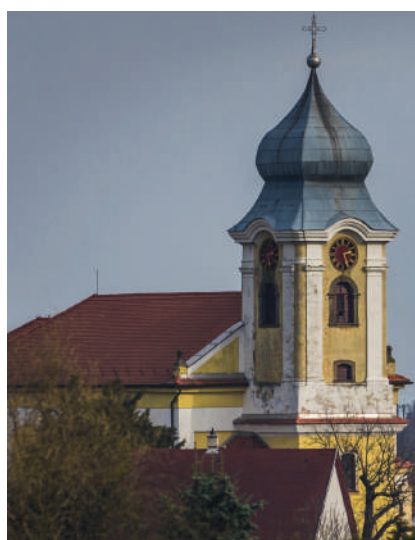

Kik vagyunk és miért dolgozunk?

Röviden a 2097 Csoport Egyesület céljairól

Egyesületünk tagjai egy olyan fejlődő faluért dolgoznak, amely maximálisan igyekszik őrizni falusias jellegét, méretét, védeltségét, természetközelségét, hogy mindig jó legyen ide hazajönni. Egy olyan faluért, amelynek gazdálkodása hosszú távra tervezett, átgondolt, átlátható, ellenőrizhető és számonkérhető. Egy olyan faluért, melynek vezetését az áttekinthetőség, a nyilvánosság, a bevonás és az ügyfélközpontúság határozza meg. Egy olyan faluért, mely nem pusztán lakóházak csoportját, hanem élő, sokrétű közösséget jelent, közösségi terekkel, programokkal. Egy olyan faluért, melynek fejlesztései a faluközösség akaratára és céljaira épülnek.

A falu még tud gyógyítani

Interjú Bubik Szabolccsal, a 2097 Csoport Egyesület képviselőjelöltjével

fotó: Kádár Viktor

A 2010 óta itt élő közgazdász-politológus fő profilja a szervezetfejlesztés, aminek alapja szerint csak az emberi kapcsolatok megváltozása lehet. Szabolcs szerint a 2097 jelöltjeinek legfőbb erőssége, hogy ez valóban egy csapat, szakemberekkel a soraiban. Azt is elmondta, melyek azok a területek, ahol azonnal változtatnának, ha megnyernék a választást október 13-án, amire egy friss kérdőíves felmérés alapján már igen jó esélyük van.

■ készítette:
Simon Tamás
simon.tamas@2097.hu

ZSR: Megkezdődött a kampány legfontosabb szakasza. Augusztusban elvégeztetek egy kérdőíves felmérést. Melyek a fő eredmények, mennyire ismernek benneteket?

BSZ: Egy kicsi, de reprezentatív felmérést végeztünk, amelyhez anonim kérdőíveket osztottunk ki teljesen véletlenszerűen, házakba bekopogtatva az Ófaluban és a külső településrészekben. Szokatlanul magas volt a válaszadási arány; a felmérésben részt vevők 66 százalékától kaptuk vissza a kitöltött papírt. Többek között kiderült, hogy a válaszadók kétharmada már most ismeri a 2097 Csoport Egyesület jelöltjeit, és alkalmasnak is tartja őket a falu irányítására. A válaszadók 85%-a elégedetlen a jelenlegi faluvezetéssel, és 90%-uk biztosan elmegy szavazni. A válaszadók kétharmada rendszeresen olvassa a Zsákfalvi R riportert.

ZSR: Volt egy olyan kérdés is, hogy ha most vasárnap lenne a választás, melyik polgármesterjelöltre szavazna.

BSZ: Igen, és itt bizakodásra ad okot, hogy Tömöri Balázs ismertsége, elfogadottsága mint polgármesterjelölt nagyon magas, a nagy többség változásokat szeretne a falu vezeté-

sében. Persze ezekből a számokból akkor lesz valóság, ha mindenki, aki változást szeretne, el is jön október 13-án szavazni. Erre biztatunk, kérünk mindenkit a találkozásainkon.

ZSR: Szerinted mi magyarázhatja Balásznál ezt a magas értéket? Pár hónapja még azon élcelődtek a versenytársaitok, hogy pontosan hány perce költözött ide.

BSZ: Balázs olyan személyiség, aki lelket hoz a faluba. Képes emberekkel szóba állni, előítéletektől mentesen elbeszélgetni velük, ezáltal árkokat betemetni, érdekeket összehangolni. A jelenlét, az odafigyelés, a kommunikáció nem egy tanult dolog nála, hanem a lényéből fakad. Ezt sokan észrevették, megtapasztalhatták az elmúlt időszakban. Balázs elfogad másokat, és igyekszik a közöset megtalálni, nem a különbözőt. Ennek a falunak éppen erre van szüksége. Mert még mindig könnyebben találunk mérnököket és jogászokat, mint egy olyan embert, aki a falu

élő szövetét képes építeni.

ZSR: Mennyire ismerik a programotokat?

BSZ: A válaszadók 11%-a teljes mértékben, 64%-a részleteiben. Most azon dolgozunk, hogy üzeneteinket és terveinket minél tisztábban eljuttassuk a körülbelül 3000 választópolgárhoz, és érthetően elmondjuk, miben lenne más a falu élete, irányítása, ha mi vezetnénk.

Azért is fontos ez, mert mi tényleg nem tudnánk máshogy vezetni a falut, mint ami belőlünk fakad, és jó, ha akkor szavaz ránk valaki, ha ez tetszik neki! Azt

tudjuk vállalni, hogy hitelesek maradjunk.

ZSR: Hogyan fogtok még több embert elérni, közvetlenül megszólítani?

BSZ: Falufórumokat rendeztünk az Ófaluban, a 10-es útnál és Malom-dűlőn is, ahol arról beszélgettünk, hogy melyek az azonnal megoldásra váró, égető problémák. Ezek mentén pontosítottuk a programunkat, és szeptemberben még egyszer, mind a három helyszínen

„Egy falu vezetése szerintem szolgálat. Ehhez kell társulnia egy hitnek, hogy milyen faluban szeretnék élni 20 év múlva.”

találkozunk a lakosokkal. Elindultak a „szomszédolás” kezdeményezéseink is: egy-egy minket ismerő lakos összehívja a szomszédait, és egy kötetlen kerti beszélgetés keretében találkozhatnak a jelöltjeinkkel, megvitathatják a legfontosabb kérdéseket. Tömöri Balázs ezeken felül rengeteg személyes találkozón vesz részt, fogadóórát tart, már jó ideje keresik őt az itt élők a problémáikkal.

ZSR: Vannak kiemelt célcsoportjaitok?

BSZ: A falu lakói a célcsoportunk. Nekem nem célcsoportok és szavazatok lebegnek a szemem előtt, hanem egy teljes egészében működő faluközösség, ahol fontos szerep jut az időseknek éppúgy, mint a fiataloknak, a helyi vállalkozóknak vagy a kisgyerekes szülőknek. Egy falu vezetése szerintem szolgálat, ahol meg kell tudni érteni az itt élők szükségleteit, és azon dolgozni, hogy ezek miképp elégíthetők ki, oldhatók meg. Ehhez kell társulnia egy hitnek, elképzelésnek, hogy milyen faluban szeretnénk élni 20 év múlva.

ZSR: Folyamatosan hangsúlyozzátok, hogy egy széles szakértői gárda áll mögöttetek. Ez most pontosan hogy néz ki? Hányan vannak, és milyen szakterületekről?

BSZ: Másfél éve működnek szakmai munkacsoportok a 2097 Csoport Egyesületben oktatási-kulturális, ökológiai-természetvédelmi, műszaki, jogi-gazdasági és kommunikációs területen. Ezeken kívül egy külön munkacsoport foglalkozik a fejlesztési ügyekkel. Ezeknek a munkacsoportoknak a tagjai és más szakértők segítik majd képviselőinket az önkormányzati bizottságok döntés-előkészítő munkájában, ha mi nyerjük a választást. Még a választások előtt szeretnénk nyilvánosságra hozni szakmai támogatóink névsorát.

ZSR: Mindenki vállalja névvel is?

BSZ: A legtöbben igen, de vannak olyanok, akik bár maximálisan támogatnak bennünket, a választások előtt ehhez nem járulnak hozzá.

ZSR: Ha október 13-áig sem lesz zebra az iskola előtt, egy ilyen szakértői háttér csappal mikorra tudnátok megcsinálni?

BSZ: Egy szabályos, szakszerűen elkészített zebra teljes költsége 40 millió forint körül lesz. Ha nyerünk, akkor kérdés, hogy október 14-én mennyi pénz – vagy éppen adósságot – találunk a kasszában. A zebra megvalósítása mindenképpen az első, sürgős feladataink között szerepelne.

ZSR: Sok csontvázra számíthatok?

BSZ: Rengetegre. Ha az lesz, amire én számítok, akkor akár évekig is eltarthat, mire helyükre kerülnek a dolgok. Az a benyomásom, hogy az ügyek jelenlegi intézése sok esetben nem üti meg még a törvényes mértéket sem.

ZSR: Melyek azok a területek, ahol azonnal változtatnátok?

BSZ: Azonnal el kellene kezdeni a fejlesztési területek peres ügyeinek rendezését. Segíteni kell a megállapodást Lazareten, rendezni kell a Modern Dorf területein a szerződéseket, a Tücsök utcai és a malom-dűlői fejlesztéseket pedig újra kell tárgyalni, mert ezek jelen formájukban károsak a falu számára.

Azonnal elkezdenénk a vízelvezetés kritikus szakaszainak átalakítását: a Kossuth téri, az

új óvoda melletti és a Napsugár lakóparki át-ereszt át kell építeni, amellett, hogy a teljes falura elindítanánk a felszíni vízelvezetési terv elkészítését. Azonnal alkalmaznánk egy műszaki ellenőrt, aki az összes beruházást felügyeli.

Rendbe kell tenni a pénzügyeket, átláthatóvá tenni, hogy valójában mire van pénzünk, és elkezdni egy lakosságbarát, szolgáltató önkormányzat kialakítását. Mielőbb szeretnénk befejezni a Településfejlesztési Konceptiót, mert az abban közösen megfogalmazott vízió adja meg az iránytűt a fejlesztések, tervek számára. Anélkül csak folytatódna az ötletszerű tervezgetés. És sokat kell tenni az örökös kérdésében, a szociális térkép felállításában, a 10-es út menti zebra kialakításában. Szóval, feladat van bőven, ezért is szükséges a teljes

„A lokális változásokban látom az emberiség esélyét”

csapat munkája és az erős szakértői bázis.

ZSR: Össze lehetne békíteni az ingatlanfejlesztők, ingatlanulajdonosok érdekeit a „Pilisborosjenő maradjon zsákfalu” programokkal?

BSZ: A fejlesztők azt fejlesztik, amire a felkérésük szól. Ha lakóparkokra, akkor azt, ha közösségi terekre és tornacsarnokra, akkor pedig azt. Az elmúlt 17 évben Pilisborosjenőnek nem volt koncepciója arról, hogy mit is kellene itt építeni, így gondolkodás helyett a lakópark-építés másolása indult be, aminek ma is perekkel tűzdelt fejlesztési területek a lenyomatai. Minden más építkezés ötletszerű, végig nem gondolt projekt volt.

A Szedmák-ház sorsa jól mutatja a tervek nélküli fejlesztést: megveszünk egy központi házat, ami nagyon jó ötlet, majd hagyjuk szétesni, mert nincs egy árva gondolatunk sem, hogy mire is tudnánk használni. Amikor szétesett, lebontjuk, és kiírunk egy ötletpályázatot, hátha valakinek van most egy jó ötlete. Ha én így mernék vezetni a céget, az ügyfeleim és a kollégáim is villámgyorsan továbbállnának.

Olyan ingatlanfejlesztőkkel kell együttműködni, akik a haszonmaximalizálás helyett a faluközösség igényeihez fejlesztik az infrastruktúrát, ehhez pedig az Önkormányzatnak kell megfogalmazni a jó fejlesztési programot. Ez a mi dolgunk, utána az építést bízzuk profikra, és felügyeljük szakértő műszaki ellenőrökkel.

ZSR: Melyek a csapatotok legfőbb erősségei?

BSZ: Egyrészt ez valóban egy összeszokott csapat, nem pedig egy választásokra összeverbuvált féltucat ember. Harmadik éve dolgozunk együtt a 2097 Csoport Egyesületben, ismerjük egymás erősségeit, gyengéit. Sok időt fordítottunk a közös jövőképünk kialakítására is, így tudjuk, milyen falut szeretnénk.

A másik jellemzőhöz hadd idézzem fel – számomra elrettentő példaként – a legutóbbi köz-meghallgatást, ahol Küller János hat órán keresztül beszélt, míg a KT többi tagja némán ült,

ahogy a KT-üléseken is. Ez a mi csapatunknál elképzelhetetlen lenne, mert itt mindenkinek megvan a maga szakterülete, és abban ő kompetens válaszolni, előadni, döntéseket előkészíteni. Megint csak az üzletből hozva a példát: én egyszer mehetnék be olyan felkészületlenül, vélemény nélkül egy üzleti tárgyalásra, ahogy a jelenlegi KT-tagok többsége teszi az üléseken, többször nem hívnának, keresnének mást helyettem vezetőnek.

ZSR: Miért vállaltad el a jelöltséget?

BSZ: Azért, mert egy adott ponton megértettem, hogy ezt diktálja a falu iránt érzett felelősségem.

Hamar nyilvánvalóvá vált, hogy a jelenlegi gárda csak addig tekint partnernek minket, amíg fákat ültetünk – bár azt is kissé lenézi –, de amint akaratot, véleményt nyilvánítunk a falu fontos ügyeiről, vagy kérdezni merünk, azonnal elzárkózik, elutasít, partvonalra helyez és átnéz rajtunk. Innentől két út volt előttünk: vagy belenyugszunk ebbe és hagyjuk a falut haladni a Sáhó-Küller páros által kijelölt nyomvonalon, és végignézzük, ahogy mindent kontár módon beépítenek, vagy még nagyobb felelősséget vállalunk, kilépünk az egyesületi keretektől, és vállaljuk a megmérettetés és a kormányzás felelősségét. Amikor ez tiszta lett előttem, azonnal jeleztem, hogy vállalom a második utat.

ZSR: Mit jelent neked a falu?

BSZ: A falu nekem az a közösség, amely ebben világban még tud gyógyítani. Tud valós emberi közösségeket alakítani, segíteni, de elég nagy ahhoz, hogy a környezetére is hasson, alakítsa azt. Kiábrándulva az országos és világpolitikából – bár politológusként is végeztem –, a lokális változásokban látom az emberiség esélyét. Pilisborosjenőre sorsszerűen találtunk rá 2010-ben a feleségemmel és négy gyermekünkkel, és azonnal beleszerettünk. Azóta mindketten egyre több szálon kötődünk ide, vállalunk szerepet a falu életében, mert nagy értéknek tekintjük az itteni közösségeket, a természetet.

ZSR: Mi lesz a fő terület az önkormányzati munkában, ha nyertek? Mit tudnál hasznosítani a szakmai tapasztalataidból?

BSZ: Közgazdász végzettségem van, és több mint tíz éve a saját céget vezettem. Rengeteg szervezet kialakításában, fejlesztésében vettem részt, így a gazdasági területen és az önkormányzat működésének modernizálásában is sokat tudnék segíteni. Ugyanakkor nagyon érdekelnek a kétkezi, építő-alkotó tevékenységek, és számomra fontos az épített környezetünk stílusa, a falukép rendezettsége. Biztos, hogy ezen a területen is várnának rám feladatokat.

Nekem nagyon fontos, hogy amit csinálunk, annak hosszú távon is legyen értelme, és tényleg csináljuk, ne csak szövegeljünk róla. Meggyőződésem, hogy akkor változik valami, ha az emberek egymáshoz való hozzáállása, viszonya is változik, ehhez pedig a közös cselekvések adják a legjobb felületet!

„Ebben a csapatban önálló gondolkodású emberek vannak”

Interjú Fiák Istvánval, a 2097 Csoport Egyesület tagjával

A 2097 Csoport Egyesület egyik legismertebb tagja szerint az elmúlt 17 év fejlődés nélkül telt el Pilisborosjenőn, és ez megbocsáthatatlan. Fiák István ügyvéd közszékvédő múltjáról, fideszes kapcsolatairól és a 2097-hez fűződő viszonyáról beszélt a Zsákfalvinak.

■ készítette:
Simon Tamás
simon.tamas@2097.hu

ZSR: A 2097-et támadó erők egyre hangsúlyosabban „közszékvédőznek” és „fiákozónak”, szerinted miért éppen ezzel támadják az egyesületet?

FI: Ez Küller szokásos kampánytaktikája: ha sáros vagy, próbáld besározni az ellenfeled is. Ez is jól mutatja, hogy milyen alacsony minőségű szolgáltatást kapnak az itt élő választópolgárok a közpénzből fizetett polgármesterüktől, miközben Pest megye egyik legmagasabb ingatlanadóját fizetik. De én semmit nem várok attól, aki megszegi a magyar jogszabályokat, aki nem alkalmaz műszaki szakembereket. Én a saját cégemből három perc után elküldeném ezt az embert.

ZSR: Nem lehet nem észrevenni, mennyire rossz véleménnyel vagy polgármester úrról, de mi ennek a konkrét oka?

FI: Négy évet együtt dolgoztunk, 2002 és 2006 között én képviselő voltam, ő polgármester. Rengeteg munkát beletettünk abba, hogy a falu fejlődjön, de ő semmit nem hajtott végre a testület határozataiból.

ZSR: Mikor és hogyan alakult ki ez a helyzet?

FI: Már a legelején: az akkor még 12 fős képviselőtestületben mi heten voltunk, de polgármesternek őt választották meg. Egyetlen célja volt: hogy bezabonyítsa, nélküle nem működik a rendszer.

ZSR: Ez a 7 fő volt a közszékvédő egyesület?

FI: Igen, mi neveztük el így magunkat. Azokból a frissen ideköltözött fiatalokból szerveződött meg 2001-2002-ben, akik változtatni akartak a dolgokon. Az egyik fő célunk az iskola fejlesztése, ezen belül egy tornaterem építése volt. Eltelt tizenhét év, és az iskolának a mai napig nincs tornaterme. Ez jó példa arra, hogy mi az, amit én képtelen vagyok megbocsátani Küllernek: a fejlődés nélkül eltelt 17 évet.

ZSR: Azért sok minden épült, sok területen volt fejlődés, legutóbb például sok útszakasz készült el.

FI: Mire vitte a falu valójában? Az összes környékbeli településhez képest messze el vagyunk maradva. Az infrastrukturális beruházásaink Mekk Elek módszerrel működnek: nem tartósak, mert nincs sem rendes tervezés, sem kivitelezés. Küllerék képtelenek kihasználni a faluban lévő értékeket, képtelenek voltak

fotó: Kádár Viktor

például megszólítani az itt élő szakembereket. Biztos vagyok benne, hogy ők ingyen is adnának tanácsokat ahhoz, hogyan kell összerakni egy rendes közműpályázatot, amelynek az eredménye például egy normális szerkezetű, időtálló út lenne, nem pedig a homokra rákent néhány centiméteres aszfaltréteg, ami pár hét múlva már sok helyen tönkremegy. De a szakszerűtlenségre említhetném példaként a Szedmák-ház ügyét is, ahol rossz önkormányzati döntések miatt körülbelül 30 millió forinttal károsodott a falu, és egy gépteleppel kombinált tüzepteletet élvezhetünk a szívében. Szármalmas és felháborító.

ZSR: Valamiért mégis folyamatosan megválasztják polgármester urat, és valamiért sokan bizalmat szavaztak neki már 2002-ben.

FI: Sajnos azt kell mondanom, hogy 2002-ben az idős svábok tévedtek. A Küller előtti polgármester, Szegedi Róbert minden reggel öltönyben és fehér ingben járta be a falut, és úgy ment be a hivatalába 8 órára. Képviselői mind komoly, családós, becsületes, tisztességes emberek voltak. Szerintem nem jól mérték fel, kinek adják át a stafétát.

ZSR: Térjünk vissza a jelenlegi „közszékvédőzésre”. Vajon azért csinálják most ezt, mert a közszékvédők megítélése a faluban nem volt egyöntetűen pozitív akkoriban?

FI: Így van. Küller démonizálta a közszékvédő egyesületet: sok munkával sokkal el tudta hitetni, hogy mi rosszat akarunk a falunak. Be is jött a számítása, nem választottak újra minket 2006-ban.

ZSR: De mivel tudta ezt elérni, mivel vádolt benneteket?

FI: Azzal, hogy mi őt gúzsba kötjük, nem engedjük dolgozni. Ez szemenszedett hazugság volt. Rengeteg munkát és időt öltünk bele abba, hogy döntéseket hozzunk, szerződéseket kössünk, építsük a falut. Egyiket sem hajtotta végre. Közben pedig azt kommunikálta a falu felé, hogy ő mindent megtenne, de mi vagyunk a kerékkötők. Mi abban hibáztunk, hogy nem volt elég jó a kommunikációnk, rosszul adtuk elő magunkat.

ZSR: Nem lehet, hogy másban is hibáztatok, és hogy neked személyes felelősséged is van ebben a történetben? Lehetett volna másképp csinálni a közös munkát?

FI: Lehetett volna. Küller is, Sáhó Tibor is megpróbált velünk egyezségeket kötni. De abból korrupció lett volna, és minket nem lehetett lefizetni. A Küller-Sáhó kapcsolat a kijáratás ember és a korrupt polgármester története, komoly érzelmi kilengésekkel. Egyszer összevesznek, egyszer kibékülnek, közben pedig egyre több belterületbe vonás történik.

ZSR: És a személyes kapcsolatokban? Van, amit most másképp csinálnál?

FI: Nem csinálnám másképp. Próbáltam barátkozni, de nem léptem a korrupció mezejére, és nem mentem bele szakmaiatlan megoldásokba. Helyi képviselőként megbuktam, ez teljesen világos, lehetett fiákozni, csak a családomat sajnáltam, akik döbbenetben nézték: miket beszélnek ezek?

ZSR: És most, hogy újra előkerült a neved?

FI: Lepereg rólam. Küller ezt most azért vette elő, mert be akarja mocskolni a 2097-et a még meglévő, szerintem nem több mint száz szavazója előtt. Össze akarja kötni az új csapatot a régi, démonizált társasággal.

ZSR: Mi a véleményed az új csapatról, a 2097 Csoport Egyesületről?

FI: Nagyon színes. Nagyon sokféle gondolkodású, világnézetű, pártpreferenciájú ember alkotja, de egy dolog közös bennük: szeretnék az életminőséget ebben a faluban megváltoztatni, és szeretnék, ha megmaradna falunak.

Ezért csatlakoztam hozzájuk, szeretnék részt venni egy normális közösség építésében.

ZSR: Nem tartasz attól, hogy a községvéddő múltad, illetve polgármester úrral való rossz viszonyod árt az egyesületnek?

FI: A legelején feltártam az alapítók előtt, hogy az én tagságom nekik kockázatot jelent, sajnos rajtam van a billog. Ennek ellenére úgy gondolták, hogy tagként – ugyanolyan jogokkal, mint a többieké – számítanak rám.

ZSR: Olyan vélemények is vannak, hogy a háttérből valójában te mozgattad ezt a csapatot.

FI: Ezt a csapatot nem lehet mozgatni. Ebben a csapatban önálló gondolkodású emberek vannak, akik a saját eszük és meggyőződésük alapján haladnak. Ez a csapat nem DK, nem Momentum és nem Fidesz.

ZSR: Neked nagyon jók a Fideszes kapcsolataid.

FI: Jó barátaim vannak ott. Egy korosztály vagyunk, rendszerváltó korosztály, belenőttem és kész. Debrecenből származom, Kósa Lajos jó barátom, és van egy közös projektünk is: ő a Magyar Országos Korcsolya Szövetség elnöke, én pedig az egyik alelnök. Gyakran megfordul a faluban is, nagyon megszerette, akárcsak az olimpiai bajnok Liu-fivérek, akik nyár elején a Mandelbrot udvarán ünnepeltek, megköszönve a szakmai stábjuknak a beléjük fektetett munkát.

ZSR: Ennél most még érdekesebb, hogy Kósa Lajos a Fidesz kampányfőnöke az önkormányzati választásokon.

FI: Igen, így első kézből tudom, hogy a Fidesz most 300 településre koncentrál, ezekben él a magyar lakosság 80%-a. Mi ebben nem vagyunk benne. Tanácsot azonban szívesen ad a kampányunkhoz, amiből aztán azt veszünk át, amit akarunk.

ZSR: A fejlesztésekben sikeresebbek az olyan települések, amelyek vezetését a Fidesz támogatja. A Fidesszel való kapcsolatot szerinted segíthetné, hogy egy új faluvezetés új erőforrásokhoz jusson?

FI: Igen, lehetséges. De ehhez előbb meg kell nyerni a választást. Nagyon sok lehetőség, forrás, pályázat és projekt van, de ezekben aktív, a szakszerűséget betartó polgármesterek vesznek részt. Jelenleg ezekből a falu kizárja magát.

ZSR: Az új erőforrások megszerzésében nem lenne probléma, ha a falu vezetése független, és nem fideszes lenne?

FI: Nem lenne probléma.

ZSR: Ez szinte hihetetlen.

FI: Azért hidd el, mert a Fidesz semleges és nyitottan áll ahhoz, ha itt van egy fiatal, értelmes csapat, amely a számára is fontos értékeket, például a családokat is képviseli.

ZSR: Az országgyűlési képviselőnk, Hadházy Sándor tud a 2097 Csoportról?

FI: Igen, Kósa Lajossal megkerestük, és tájékoztattuk arról, hogy a 2097 a helyi – mondjuk így – rendszerváltó erő. A 2097 az a progresszív társaság, amely képes a falu megújítására, képes párbeszédbe kerülni a kormánnyal például a családvédelmi akcióterv kapcsán. Helyi önkormányzati projektek kellenek ahhoz, hogyan legyen például bölcsőde, nagyobb óvo-

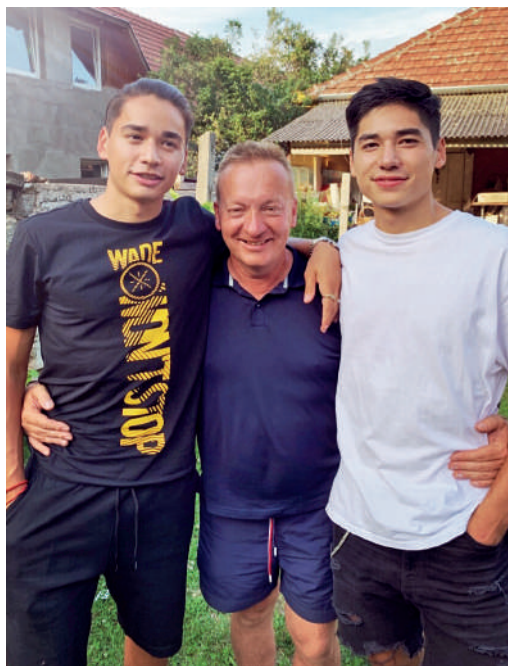
da, több játszótér, hogyan tud egy település csatlakozni a kormányzati programhoz. A Fidesz inkább támogat egy olyan szerveződést, amely ezeket a célokat is szolgálja, még akkor is, ha politikailag független csoportról van szó.

ZSR: Ezek vitathatatlanul pozitív célok, de a Fidesz nem fogja ezért benyújtani egyszer a számlát?

FI: Nem. Itt nincsenek számlák. Ha lesz bölcsőde, ha bővül az óvoda, ha lesznek olyan fejlesztések, amelyek az embereket, a családokat segítik és a helyi életminőséget javítják, akkor a kormány jól végzi a dolgát. És akkor a helyiek közül sokan rájuk fognak szavazni, mert azt fogják látni, hogy az országos programokból rengeteg pénzt kapott a falu, amely-

„Személyes kapcsolatok, beszélgetések alapján lehet igazán dönteni, látni kell a velem szemben ülő szemét.”

ből korrekt, szakmai beruházások történtek. A 2097 Csoport Egyesület által indított polgármester-jelölt és képviselőjelölt szerintem képesek lennének ilyen együttműködésre, miközben nem sérülne politikai függetlenségük.

Fotó: Frivaldszky Bernadett

ZSR: Az önkormányzat éppen most nyert 200 millió forintot bölcsőde megépítésére.

FI: Nagyon fontos, hogy szakszerű tervezés előzze meg a kivitelezést. Például ne úgy tájolják az új épületet, hogy az esővíznyelő legyen, mint az új óvoda épülete.

ZSR: A 2097-ben sokak szerint valóban megvan az erő, megvan a szakmai háttér és az elköteleződés, de azt is sokan mondják, hogy nem elég harapósak, túlságosan pozitívak, szelídek, és így nem fognak nyerni. Mi erről a véleményed?

FI: Én is látok ebben problémát. Nem kell negatív kampányt folytatni – mint ahogyan most

ellenük teszik Küllerék –, de a saját pozícióba keményen bele kell állni, és az ellenfelet meg kell nevezni. A választónak tudnia kell, hogy mi a menü, miből választhat. Aktívabban kellene bemutatni a saját programjukat, és személyesen kell találkozni a választókkal. Mi annak idején kétszer lejárunk az egész falut, ezt nem lehet kihagyni. Személyes kapcsolatok, beszélgetések alapján lehet igazán dönteni, látni kell a velem szemben ülő szemét. Remélem, hogy házról-házra végigmennek a falun, beszélgetnek, és megmutatják önmagukat. Tömöri Balázs ezt már nagyon aktívan csinálja.

ZSR: Mi a véleményed Balázsról?

FI: Óriási ajándék lenne a falunak, ha ő lenne a polgármester. Kiváló ember. Mióta itt élek, senkit nem láttam ilyen önzetlenül részt venni közösségi munkában, közösségépítésben. Rendkívül nyitott, tanult, jó gondolkodású ökoszakember, kisgyermekei vannak. Ilyen emberre kellene bízni a falu jövőjét. Mindegy, hogy mikor került ide, örülünk neki, hogy kaptunk egy ilyen polgármester-jelöltet.

ZSR: A Patrióták is ellenfél?

FI: Az én szememben nem. Ők is ugyanazt akarják, mint mi, más stílusban, más eszközökkel. Becsületes, tisztességes emberek.

ZSR: Ha a 2097 nyerne, meg tudná oldani az ingatlanfejlesztési problémákat?

FI: Igen. Kemény eszközökkel. Ahol nem történt semmi, ott az eredeti állapotot kell helyreállítani, erre a jogszabály lehetőséget ad. Ezután lehet normális, piaci alapokon átgondolni a fejlesztést. Nem véletlen, hogy Sáhók soha nem kaptak banki hitelt a fejlesztéseikhez, helyette az önkormányzattal vetették fel. Ettől meg kell szabadulni, ez a csapat hagyja el a közsférát, ne fojtogassa tovább a falut. Én is a falusias lét és a szép természeti környezet miatt költöztem ide. Nem azért, ami például a Modernorfal most zajlik, ami szintén Sáhó projektje volt, csak kirakták belőle.

ZSR: Végül mondj néhány szót magadról.

FI: 1990 óta dolgozom Budapesten ügyvédként, 1994-től Demján Sándornak, illetve családjának. Demján Sándor nemcsak üzletfelem, hanem barátom is volt. Egy olyan emberrel dolgozhattam együtt, akiből Széchenyi óta csak egy volt. 1998 óta élek itt. Van két nagylányom, és a cikk megjelenések időpontjában valószínűleg már nagypapa leszek.

ZSR: Hosszú távon is itt tervezitek a jövőt? Miben bízol, milyen lesz ez a falu mondjuk öt év múlva?

FI: Abban bízom, hogy a gyermekeim visszaköltöznek. Három ingatlanom van a faluban, a sajátomomon kívül nekik vásároltam egy-egy telket, hogy ha majd úgy döntenek, legyen hová visszajönniük a családjukkal. És az a hírem van, hogy ezek a gyerekek visszajönnek, mert imádják a falut, imádtak itt felnőni, a barátaikkal együtt. Ez a korosztály már megjelent a 2097 Csoport képviselőjelöltjei között, ez az a korosztály, aki fogja venni a falu vezetését, és így van rendjén. Küller Jánosnak pedig nyugodt visszavonulást, és szép, boldog, békés nyugdíjas éveket kívánok.

Kincs: volt – nincs

A Szedmák-házat 9 éve hirtelen felindulásból vásárolta meg az önkormányzat, mára sem a ház nem áll, se elképzelés nincs az ingatlanról

írta:
Tömöri Balázs
a 2097 Csoport Egyesület
polgármesterjelöltje
tomori.balazs@2097.hu

A Szedmák-házat 9 éve, hirtelen felindulásból vásárolta meg az önkormányzat – mára sem a ház nem áll, se elképzelés nincs az ingatlanról.

A bolt felé baktatva minden egyes nap látom a szépen felújított Tájház mellett, a falu közepén tájsebként éktelenkedő sitthalmot, hulladéklerakót, gép- és faaprítótelepet, s eszembe jut a Szedmák-ház szomorú ügye, amelynek sorsa talán pár nappal a 2010. őszi önkormányzati választások előtt pecsételődtött meg.

Ekkor ugyanis közpénzből, ismert stratégia és tervek nélkül, jóval az akkori piaci ára feletti 58 millió forintos összegért Küller János polgármester javaslatára az önkormányzat által megvett, rossz állapotú ház teteje hamar beszakadt, majd 2017-ben 7 millió forintért végleg elbontásra került. Az ezt követően (!) az ingatlan hasznosítására vonatkozó elképzelések gyűjtésére kiírt lakossági ötletpályázat eredményeiről, az ingatlan-nal kapcsolatos önkormányzati tervekről évek óta nincs semmilyen elérhető információ.

Most is nagyon közel járunk az önkormányzati választásokhoz. Még könnyen lehet addig képviselő-testületi ülés, ahol elkapkodott, a következő testületet kényszerhelyzetbe hozó döntések meghozatala sajnos egyáltalán nem kizárható, így nem árt a Szedmák-ház ügyének tanulságait felidézni.

Összeszedtük, hogy milyen hibákat nem szabad elkövetnie a következő testületnek.

1. Választás előtti utolsó pillanatban aláírt, nem átgondolt döntéseket NE!

Az ügylet időzítése kapcsán óhatatlanul fel-

merül, hogy vajon az is szempont volt, hogy az utódoknak ne maradjon pénz a kasszában, ha az októberi választásokon új testületnek szavaz bizalmat a helyi lakosság?

A döntés előkészítetlensége, a körületekintő számítás és elemzés elmaradása, illetve a túlárzás és az érdemi állagmegóvás elmaradásában megnyilvánuló hanyagság miatt történt vagyonvesztés.

2. Céltalan hajósna ritkán kedvez a szél! – vagyis nem volt ismert stratégia, cél az ingatlan megvásárlásával

Így sokáig nem is történt semmi érdemi

„Közbayon kezelése az egész Szedmák-ház ügyben: katasztrófa.”

állagmegóvás a házón, össze is dőlt. Ez így pazarlás, az épített örökség és a közbayon elherdálása.

3. „Halottnak a csók...” – utólag kiírt lakossági ötletpályázat meghirdetése

Ez az ötletpályázat legjobb esetben is saját ötlet hiányában bevetett, átgondolatlan és félresikerült bevonási kísérlet. Nem ekkor és nem így kell bevonni az embereket a döntésekbe, hanem érdemes még az érdemi döntések meghozatala előtt.

4. Kommunikációs kudarc: a kiírt lakossági ötletpályázat lezárása óta lévő mély csönd a beérkezett ötletekről, véleményekről, illetve az ingatlanra vonatkozó önkormányzati tervekről

A bevonási kísérlet látványos bukása tapintható ki ezen; valószínűleg nem érezték a lakosok igazán őszintének a polgármester érdeklődését a véleményük iránt. A „nem kommunikáció is kommunikáció”: az egész ügy rávilágít arra is, hogy a mai napig nincs faluközpont/Fő utca-stratégia, még mindig nem tudjuk mit tegyünk a központban lévő ingatlanokkal.

5. Közbayon kezelése az egész Szedmák-ház ügyben: katasztrófa.

Külső szemlélőnek, a választópolgárnak kívülről úgy tűnik, hogy az önkormányzat rengeteg pénzt elköltött látszólag cél és értelem nélkül. Látszik, hogy egyáltalán nem „főösleges idő- és pénzpcsékolás mindenféle gazdaságossági számítások és elemzések készítése”, hanem kötelező kellene legyen az ilyen jellegű döntések meghozatala előtt. A Szedmák-ház projektjénél leszögezhető, hogy ebben az alapos tervezés/elemzés, körületekintés, megfontolt-ság, hozzáértés egyáltalán nem látszott.

A tanulságok levonása és beépítése a jövőbeli munkába, a faluközpont tájsebének felszámolása, a faluközpont-stratégia megalkotása, és a hasonló helyzetek elkerülése feladatként pedig marad az új testületnek. Az új testületnek kell megmutatnia majd azt is, hogy miként lehet jó gazdája az önkormányzati vagyonnak, ingatlanjainknak és közterületeinknek.

Cikkajánló:
2097.hu/szakvelemenyszedmak-haz-titka

Bekukucskálni a múltba

Képes vallomás a tájházunkról

Családom bosszúságára javíthatatlan tájházi vagyok. Egy őrségi nyaralás velem kész gyötrelmem. Vagy amíg a rokon solymári esküvőjén pezsgővel koccint a nép, addig én a helyszínen szolgáló tájház szobáit bújom a helyi sváb nénivel, és megbeszéljük a szoknyavasalás mikéntjét.

Hogy miért szeretem annyira? Valószínűleg azért, ami közös benne és a többi kedvelt tevékenységemben: dokumentumfilmzés, portrék írása, néprajz, életképek fényképezése, antropológia. Ezek mind azt vizsgálják, hányféle módon lehet élni az életet. És ezzel mintegy az élet értelmét kutatják. Nagyon gyakorlati oldalról.

Olyan apróságok tudnak megszólítani például egy zajos horvát városban is, mint amikor egy résnyire hagyott ajtón át megpillanthatom az udvaron, hokedlin borsót fejtő idősszasszonyt. Fekete fejkendőben. Ilyen érzést váltottak ki belőlem a mi tájházunk konyhagerendájára fellógatott csészék és fűszeres zsákok. Szinte látni véltem alattuk a háziasszonyt, ahogy a polcra leveszi a kuglófsütőt. Vajon citromosan süti?

A Német Nemzetiségi Tájházként (Pilisborosjenő, Fő u. 49.) ismert U alakú épület az 1920-as évek elején épült, és 2006 óta működik kiállítóhelyként.

A tájház fő épülete egy közösségi helyiségből, mellette a Helytörténeti Gyűjtemény pedig egy korhűen berendezett konyhából és egy szobából áll. A gyűjtemény a sváb paraszti élet használati tárgyait, valamint a korabeli népviseletet mutatja be.

A gazdasági épületek nem maradtak fenn, csupán a szénapadlás és a három pince, amelyekből kettőt helyreállítottak.

Forrás: museum.hu

Az 1990-es évek második felétől a helyi közösségek egyre több helyütt figyeltek fel kulturális értékeikre: ma 200 fölött van a múzeumi intézményi működési engedéllyel rendelkező gyűjtemények, tájházi kiállítóhelyek száma, de becsléseink szerint 250-300 tájház működik idehaza.

A tájházak népi építészeti értékű épületekben a helyben összegyűjtött és megőrzött tárgyakkal egy adott település vagy kistáj hagyományos tárgyi kultúráját jelenítik meg. Berendezésük a településen élők életmódját, lakáskultúráját egy meghatározott időszakra és társadalmi helyzetre vonatkozóan reprezentálják. A tájház a hozzá kapcsolódó portán műhelyeket, gazdasági épületeket vagy egyszerűbb ipari létesítményeket is bemutathat. Napjainkban egy jó tájház rendezvé-

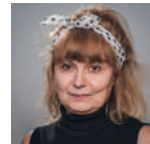

nye, az iskolai oktatáshoz nyújtott szolgáltatásai a helyi hagyományos tudás, szellemi örökség megismerését, megőrzését és élővé tételét szolgálják.

A helyi identitástudat élesztgetése, erősítése mellett a tájjellegű termékek szélesebb körű megismertetéséhez, ezáltal a vidékfejlesztéshez is kedvező közeget biztosítanak.

A kérdést, hogy mitől jó ma egy tájház, több szempontból érdemes körüljárni. Elsődleges szempont, hogy az épület – amelynek berendezése a településre és a bemutatott korszakra jellemző, szakszerű és helyből származó tárgyakkal áll – hiteles és jól karbantartott legyen. Nem elhanyagolható tényező, hogy a látogató gondozott belső és külső tereket találjon. Mindemellett napjainkban elengedhetetlen, hogy a tájház az élettel, hiteles szakmai programokkal megtöltött helyi közösségek bekapcsolódjanak a működtetésbe. A jó tájház sohasem pusztai kiállítás, hanem ideális esetben a helyi hagyományörző programok helye, a találkozás színtere a helyi közösség tagjai, és a helyi tudás átadásának helyszíne a fiatal generációk és az odaérkező turisták számára.

Forrás: magyarmuzeumok.hu

írta:

Frivaldszky Bernadett

frivaldszky.bernadett@2097.hu

„Mi a tájház? A tájház hívívő. Üzenetet hordoz, üzenetet közvetít múltból a jövőnek. A tájház – mint épület, berendezett lakóház lehet minta-, példa- és ötletadó építkezésről, életformáról, berendezési és különféle használati tárgyairól. A tájház sokak számára az emlékezés helyszíne, míg másoknak az ismeretek tárháza, vagy élményt nyújtó turisztikai központ. De a tájház lehet közösséget szervező, éltető, a közösséget összetartó helyszín, erőforrás.”

A szakanyag által javasolt közösségépítő lehetőségek a település lakói és turisták számára: időszaki kiállítások, tárlatvezetés, foglalkozások, bemutatók, szakkörök, kézművesség és háziipar újratanulása, népi kultúra tanulása, gyógynövényismeret, technikatörténet, viseletkészítés, népi főzőműhely, népi játszótér, jeles napok felelevenítése, közösségi kert, botanikai bemutatókert, terméknapok, népi építészeti technikák újratanulása, bálók, néptánc, tematikus faluséták, beszélgetések, fényképnézegető hozott képekből, élőképnapok korhű ruhában, helytörténeti kutatóműhely, közösségi értéktáralkotás, szakmai beszélgetések, népi filmműhely és -klub, régi tárgyak úragondolása, népfőiskolai programok.

Forrás: Káldy Mária: Az enteriortól a közösségig.

Kossuth téri villámárvizek

Elfuserált műszaki megoldások okozták a Kossuth tér rendszeres elöntését. Utánajártunk, hogy mit tehetnénk a megelőzésük érdekében.

írta:
Dömötör Zsolt
a 2097 Csoport Egyesület
képviselőjelöltje
domotorfy.zsolt@2097.hu

Az elmúlt évtizedekben a Kossuth teret több alkalommal öntötte el áradás nagy felhőszakadások alkalmával. A hordalék minden esetben iszap, murva és nagyobb kövek elegye. Az elmúlt 9 évben ezek elkerülése érdekében lényegében semmilyen érdemi erőfeszítés nem történt, a tevékenység mindössze a káresemények utáni romeltakarításra szorítkozott, és a 2017-es vis maior támogatás 95 millió forintos keretéből is csak egy olyan műszaki megoldás (egy keskeny betonteknő) született, ami azon túl, hogy finoman szólva sem látványos, egyáltalán nem alkalmas a hasonló káresemények megelőzésére.

A Kossuth térre vezető árok (az egykori patakmeder) hivatott a Teve-szikla, a Papi-földek, a Szellő, Fürdő, Szilva, Cseresznye, és Eper közök, valamint az Agyagbánya, Petőfi, Szent István és Patak utcák felől érkező víztömeg elvezetésére, de nem kizárólag, hogy a Szent Donát utca felől is érkezik ide némi ráadás csapadékvíz nagyobb esőzések esetén. Ez egy igen tekintélyes méretű vízgyűjtő, ahonnan felhőszakadás esetén hatalmas mennyiségű víz folyik le a Kossuth tér irányában. Erre az óvatos becslés szerint is bő 0,5 km² területű vízgyűjtőre a ma már nem ritka 20-30 mm-es felhőszakadás esetén 10-15 millió liter eső hullik, és ennek jelentős része ömlik le a buszvégállomás irányában.

Az irtózatosságon túlmenően a víznek a kis „víznyelőcskének” kellene elnyelnie. A víztömegnek egy 60 cm átmérőjű, nagyjából kör keresztmetszetű lyukon kell átfolynia, ami az érkező víz folyásirányával párhuzamosan lett elhelyezve, így a nagy sebességgel lezúduló hordalékos áradásnak 90 fokos kanyart kellene bevennie, mielőtt újabb 90 fokkal elfordulva, a Kossuth tér alatt húzódó betoncsőben folya tovább.

A Kossuth téri víznyelő folyásirányra merőleges lezárással

Az nyilván senkit nem lep meg, hogy a nagy sebességgel áramló víz nem szeret derékszögben kanyarodni, minden ilyen esetben torlódás és visszaduzzasztó hatás lép fel.

Ezen a 60 cm átmérőjű, merőlegesen elhelyezett lyukon kell átfolynia a felhőszakadás víztömegének

Különösen igaz ez a víz által sodort nagy méretű kövekre, aszfaltdarabokra, amelyek kanyarodás helyett az áramló víz nyomásának engedve a víz útját elzáró merőleges falhoz préselődnek, fokozatosan elzárva a folyás útját. Ez történt legutóbb is, amit az tett teljessé, hogy a mederből kilépő víz az áteresztetőjére rábiggyesztett betonfedelelet leemelte, s az ráesett az ott lévő törmelékre, teljesen elzárva a víz útját. A képződött gát jól látszik az áradást követően készült fényképfelvételen.

A dilettánsnak tűnő műszaki megoldások sora azonban ezzel még nem ér véget. Kíváncsiságból bemásztam a lyukon, hogy megnézzem, eleink mekkora vízmennyiségre

Ezen a torlaszon kis túlzással egy csepp víz nem juthatott át

tervezték a Kossuth tér alatti alagcsővezést. Meglepődve tapasztaltam, hogy a cső átmérője 110 cm (!), keresztmetszete tehát közel 1 m². Ehhez képest a 60 cm-es lyuk keresztmetszete mindössze 0,28 m², tehát a tér alatt húzódó alagcső jóval több mint háromszoros vízmennyiséget lenne képes átengedni, ha mesterségesen nem szűkítenénk le előtte a keresztmetszetet. A 110 cm-es cső egyébként teljesen tiszta. A hordalék idáig vagy nem jut el, vagy tovább sodródik a sima és egyenes felzárási sínen.

Miközben a játszótér alatti szakaszon az egykori patakmeder olyan mély, hogy egy

autó simán eltűnik benne, ahogy haladunk lefelé, egyre kisebbé válik, míg végül egy 60x50 cm-es, 0,3 m² keresztmetszetű betonvályúvá szűkül. Ezt a betonvályút sikerült a 2017-es katasztrófavédelmi vis maior támogatásból megalkotni.

A kérdés csupán az, hogy miért nem készült olyan műszaki megoldás, amely a Kossuth tér alatt húzódó, közel 1 m²-es átmérőjű cső vízmészáló képességét kihasználva egyszer

A betonvályút szegélyező vízmosás bizonyítja, hogy ez a keresztmetszet nem alkalmas a nagy esőzések során lezúduló vízmennyiség elvezetésére

s mindenkorra elejét venné a buszforduló és a kapcsolódó útszakaszok elöntésének? És ehelyett – sok millió forintos keretösszeg felhasználásával – miért az alábbi képen látható kövezés készült el a patak Budai út menti sza-

Gabionfalas mederrendezés a Budai út mentén. Költséges, és ennél jóval indokoltabb vízelvezetési, vízmérnöki munkák is lettek volna a faluban, de ehhez jól kellett volna rámutatni a valódi műszaki problémáinkra, amit egy jól szervezett műszaki bizottság a helyi szakemberek bevonásával meg is tudott volna tenni. A bökkenő az, hogy nincs műszaki bizottságunk, nincs bevonás. Érdemes lenne ezen változtatni.

kaszán, annak ellenére, hogy ez a lakosság, köztük a 2097 Csoport Egyesület erőteljes tiltakozását váltotta ki? Egyesületünk – nem vitatva a mederrendezés szükségességét – egy ökológikusabb, zöldnövényzetet kímélő és lényegesen olcsóbb megoldást javasolt. Az így felszabaduló pénzügyi keretet pedig el lehetett volna költeni a Kossuth téri áteresztető bővítésére.

Összefoglalva

A Kossuth tér ármentesítéséhez olyan műszaki megoldásra van szükség, amely:

- nem kényszeríti az áradatot derékszögű kanyar bevételeire;
- nem szűkíti le a mederkeresztmetszetet 0,3 m²-re, mert ez a keresztmetszet nem elegendő felhőszakadások esetén;
- ha lehetséges, a jelenlegi betonvályúnál lényegesen esztétikusabb és praktikusabb;
- példának okáért meg lehetne vizsgálni, hogy a jelenlegi 110 cm átmérőjű alagsóvet meghosszabbítsuk és lefedjük, kiszélesítve a jelenlegi útfelületet. Ez még mindig hasznosabb és esztétikusabb lenne, mint a jelenlegi betonvályú.

A polgármester úrtól a 2019-es közmeghallgatás óta tudjuk, hogy a falunk mintegy 40 millió Ft általános tartalékkal rendelkezik, amelyet a képviselő-testület döntése alapján egy magántulajdonban lévő terület (027 avagy Tücsök utcai fejlesztési terület) közművesítésére kívánnak fordítani. Nyilván nem ördög-től való gondolat, hogy a helyi lakosok által befizetett adóból képződő önkormányzati megtakarítást a helyi lakosok életminőségének javítására költjük el, többek között olyan nyilvánvaló műszaki hibák orvoslására, mint a Kossuth téri átereszt ügye. Nem hinném, hogy

a költségvetésünk beleroppanna egy ekkora fejlesztésbe, ha már a vis maior keret felhasználásánál nem sikerült az áradások valódi okát, a szűk és eltömődő átvezetők ügyét rendezni.

És ha már az átvezetők a téma: a Sunlab iroda alatt található, tavaly a civilek által kitakarított átvezető ismét teljesen eldugult, amint az alábbi képen látszik:

Természetesen lehetne újabb civil akciót szervezni a kitakarítására, ahogyan az önkéntes tűzoltók is bevetették áradások idején (nagy köszönet a munkájukért!), de egész biztosan nem az alapvető karbantartási feladatok ellátásának kárára, a helyi önkéntesek kontójára kellene az önkormányzatnak a ingatlanbefektetők fejlesztési területeibe investálnia.

Az elmúlt évek keserű tapasztalataiból okulva indít a 2097 Csoport Egyesület jelölteket az önkormányzati választásokon. Jelöltjeink megszavazása esetén az egyik első dolgunk lesz, hogy nekilássunk a fentiekben ismertetett és ehhez hasonló problémák felszámolásának.

Fotók: Erdélyi Ferenc és Dömötörfy Zsolt

Szüreti felvonulás és bál

Komlós Erzsébetnél jártam, mert mint megtudtam, az ő álma volt, hogy újrainduljanak a faluban a szüreti mulatságok, ugyanis nagyon jó gyermekkori emlékei fűződnek hozzá. Felejthetetlen élmény volt számára például, ahogy a lovasok felvették a lányokat a Budai úti kocsmá előtt, mint ahogy az is, hogy akkor még helyben keresték a szórakozási lehetőségeket a falusiak, akik ma már sokszor a szomszédait sem ismerik. Ezért fáradságot és pénztárcát nem kímélve, többekkel karöltve minden követ megmozgatott. Felkereste

a helyi énekkarokat, oktatási intézményeket, tűzoltókat és persze a lovasokat is. Hozott ide zenekart, fellépőket vagy éppen mazsoretteket. A felvonulók is kitétek magukért, voltak, akik ruhakölcsönzökből kivett ruhákban vagy népi viseletekben pompáztak, hogy aztán abban ropják hajnalig. Az idei ünnepségre szeptember 28-án kerül sor. –frivaldszky–

Szüreti felvonulás, 1998
Fotó: Komlós Erzsébet

Rövidhírek

■ NÉPDALMŰHELY

2019. szeptember 9-től folytatódik a Népdalműhely Márczi Tücsi Anna népdalénekes vezetésével a Szőlő utca 13-ban, Vasséknál!

A tavalyi adventi napokon és az idei majálison szereplő és közös éneklésre hangoló csapat folytatja a népdaltanulást és közös éneklést kéthetente hétfőnként, este 7–8-ig! (Gyülekező fél 7-től!)

Várjuk a régi és új tagokat, felnőtteket, férfiakat és gyerekeket egyaránt, akik szívesen dalolnak, zenélnek együtt! Semmiféle előképzettségre nincs szükség, aki tud, hangszer is hozzon; nagyon szeretünk hangszeres kísérettel énekelni!

■ ŐSZI CSALÁDI PIKNIK

Sokak kérésére ismét lesz Családi Pikk. Ezúttal azonban a kikapcsolódás mellett egy kicsit dolgozunk is. Terveink szerint a játszótér játékeinak faelemeit csiszoljuk és festjük, valamint fűzfa árnyékolót telepítünk és ültetünk a homokozó köré. Amíg a szülők szorgoskodnak, a gyerekek szórakozásáról a plédeken elhelyezett játékokkal, néptáncos és erdei túrával gondoskodunk. Találkozunk szeptember 21-én, reggel 9-kor a játszótéren! Részletek hamarosan a 2097 Falufórum Facebook-csoportban.

■ INDUL A BABA-MAMA KLUB!

A nyári szünet után szeptember 9-től újra nyit az Eszterlánc Baba-Mama Klub. Minden hétfőn, 10–12 óra között várjuk az anyukákat és babáikat egy kellemes, együtt töltött délelőttre. A helyszín továbbra is a régi iskola 1. emelete. Bejárt a Fő út felől, a beugróban. Váltócipőt hozzatok! Köszönjük! Híreinket, programjainkat megtaláljátok a Facebookon, a keresőbe írjátok be: „Pilisborosjenő BaMa”. Várunk titeket szeretettel!

■ JENŐI SZALON

Selmeczi György nyitotta az őszi első hűvös estéjén a Jenői Szalon új évadát. Szívünket viszont melegengette, hogy fiával érkezett, s nyitottsággal, őszinte hálával fogadta meghívásunkat. Mi pedig belekukkanthattunk egy művész(család) alkotó folyamatainak pillanataiba. A beszélgetést később biztosan folytatjuk.

Az égiek úgy rendelték, hogy a következő, 2019. szeptember 21-ei Szalon az országos Színházak Éjszakája programsorozat napján különkiadással készüljön.

Ezen a napon, 16:00 órakor avatják Besenyei Ferenc emléktábláját az egykori pilisborosjenői házában. 19:00 órától a Mandelbrot Pékségben a Jenői Szalon vendége lesz B. Élthes Eszter, a művész özvegye.

Bessenyei Ferenc születésének 100. évfordulója alkalmából Hirtling István kérdezi a Pilisborosjenőn töltött évekről, a mai házak helyén rendezett lovas- és színésztalálkozókról, a természet és az állatok, különösen a lovak szeretetéről.

Sehova sem vezető kampányutak

Útépítésről érthetően, szakszerűen

Kampányidőszak van. Ha máshonnan nem, a hirtelen, kapkodva megindult útépítésekről biztosan tudhatjuk. Ennek még örülhetnénk is, hiszen ki ne örülne az infrastruktúra fejlődésének. Azonban az Egyesületünkhöz egymás után érkező lakossági panaszok azt mutatják, valami nem stimmel. Hogy az ügy végére járjunk, a 2097 Csoport Egyesület műszaki munkacsoportja útépítési szakértőkkel végigjárta a jelenleg zajló fejlesztéseket.

készítette:
2097 Műszaki
Munkacsoport

A kommunikáció és a lakosok bevonásának hiánya

Sok érintett panaszkodott arról, hogy a munkálatok megkezdése meglepetésként érte őket, komoly bosszúságot okozva. A legszélsőségesebb esetek az Ezüsthgyi úton történtek, ahol volt olyan lakos, aki arra ért haza, hogy a kertben álló autóját a leburkolt út magassága és a tönkretett kapubejáró következtében „befalazták”. Számos panaszos számolt be arról, hogy hiába keresték a polgármestert problémájukkal, ő elérhetetlennek bizonyult. A többszöri helyszínbéjárás során magunk is megbizonyosodtunk, hogy semmiféle közlekedési tábla nem figyelmeztetett a munkálatokra és a megváltozott forgalmi rendre. Ahol valami ezt jelezte, az általában egy papírdarabra alkoholos filccel írt üzenet volt. És valóban, ember legyen a talpán, aki az építkezésekről tájékozódni akar: az önkormányzat honlapján – kötelezettségének ellenére – a szerződések, a tervek és az ütemezés elérhetetlen, útépítés és felújítás ráadásul a 35/2019 sz. előterjesztés alapján csak 2019 negyedik negyedévére van beütemezve. Egyesületünk személyesen kereste meg a polgármester urat, aki hivatalos fogadóóráján a betekintést és kérdéseink megválaszolását megtagadta, egy lapzártá utáni későbbi időpontra ígérve választ megkezdésünkre.

Gyenge minőségű támaszték és ellehetetlenített kapubejáró. Fotó: Antonovits Bence

Hogyan csinálnánk szakszerűen?

Átlátható és jogszerű eljárásokat folytatunk le a lakosság teljes körű tájékoztatása és a lakossági vélemények előzetes gyűjtése mellett. A munkálatok során a felelős személy elérhetőségét biztosítjuk.

A kivitelezés botrányos minősége

Az Ezüsthgyi út ugyan még nincs befejezve, látható, hogy az útalapnak használt, az autók által korábban lejárt murvaréteg tömörsége és rétegvastagsága nem egyenletes, így már most megfigyelhetők süllyedések a nyár elején elkészült szakaszokon. Sajnos, vélhetően hasonló szakszerűtlenségből adódóan az alig pár éve átadott Temető utca is számos helyen megsüllyedt, aminek következtében a burkoló betonelemek összetörték.

Az Ezüsthgyi út szegélyezése nem terv alapján készült, a kivitelező láthatóan a helyszínen kitalált logika alapján váltogatta a különböző profilú szegélyköveket. Ennél sokkal nagyobb probléma, hogy a szegélyek megtámasztása több helyen nem kellő szilárdságú, 1-2 éven belül várhatóan károsodni fog, ami a kövezet süllyedését idézi elő (hasonlóan, ahogy az iskolába vezető járda esetében történt). A már elkészült szakaszon egy helyen jelentősen megnyíltak a hézagok, ami az ágyazat kimosódását és ezzel a kövezet tönkremenetelét

fogja okozni pár éves időtávon. **Problémát jelent a kocsibeállók szintbe helyezésének mellőzése**, ami miatt számos lakosnak használhatatlanná vált a bejárója. A megemelt útsík, illetve az út nyomvonalának vezetése több helyen balesetveszélyes helyzetet teremt hónapok óta.

Még több barkácsmunkát találtunk az aszfaltozott utak esetében. Meg kell jegyeznünk, hogy az organikus kifejlődött utcára nem könnyű burkolatot tervezni úgy, hogy minden beálló, minden ház külön magasságra épült. Ez már önmagában összetett feladat, és komoly szakértelmet igényel. Ehelyett azonban az lát-

Beaszfaltozott kapubejáró, Panoráma út
Fotó: Antonovits Bence

Alámosott útszegély az Olga utcában
Fotó: Antonovits Bence

szik, hogy minden mérnöki igényességet nélkülözve, Mekk mester módjára, minimális energiabefektetésre törekedve lekövezték a terepet, és szétkentek rajta egy-két vékony réteg aszfaltot. Nincs rendesen tömörítve, egyenetlen, nincs lezárva a burkolatszél. A felhordott aszfalt réteg annyira vékony, hogy a tömörítés során, a munkagép súlyától helyenként szétnyílt, megmutatva az alatta megbúvó földutat.

A Bécsi úti településrészen láthatóan a kivittelező leborította az addigra már kihűlt aszfaltot, amit kézi géppel, illetve – a helyi lakosok elmondása alapján – lábbal taposva tömörített. A munka annyira igénytelen, hogy ahol egy-egy ág vagy bokor belógott, azt a részt egyszerűen kikerülték, kihagyva az aszfaltozást. Az új aszfalt felülete teljesen egyenetlen, már az első kis esőzésnél szabályos tavak keletkeztek az útfelszínen.

Az aszfaltozás tovább fokozza a már most is komoly gondokat okozó lezúduló víz problémáját. A szilárd burkolatú felszínen ugyanis még gyorsabban fut le a víz. Az újonnan burkolt utcák építése során teljes mértékben **mellőzték a vízelvezetést**, ami így valamelyik lakos kertjén át talál utat magának. A Tücsök utcában egyetlen nagyobb eső kellett ahhoz, hogy az irányítatlanul lezúduló esővíz alámossa a friss aszfaltot, de hasonló jelenség látható az Ezüsthegy úton, az Olga, a Mária és a Bányai utcákban is.

Több helyi lakos szemtanúja volt, hogy az építés során az út szélességét műszeres kimérés helyett egyszerűen a táv kilépésével becsülték meg, így ugyanannak az utcának szélessége hol négy méter feletti, hol a három métert is alig éri el.

Hogyan csinálnánk szakszerűen?

Pilisborosjenő útjainak burkolása több szempontból is nehéz feladat, ezért elengedhetetlennek tartjuk a tapasztalt szakemberek és kivittelezők alkalmazását. A kevesebb néha több elvét alkalmazva a hosszabb élettartamra helyezzük a hangsúlyt. Nincs útépités vízelvezetés nélkül. Ennek egyszerre van közlekedésbiztonsági és állagmegóvási szerepe. Ha ott marad a víz, a földmű átázik, tönkremegy és szétszuszlik, ahogy azt több hanyagul megépített út esetében megfigyelhetjük. Szakszerűtlenül megépült utat nem veszünk át, és minden esetben élünk a szerződésbe fektetett garancia lehetőségével. Bízunk benne, hogy ezzel a lehetőséggel a jelenlegi önkormányzat is élni fog, hiszen meg nem késő!

Az önkormányzat hanyagságát a lakosok fizetik meg

Minden felújított útnál ugyanazzal a felháborító gyakorlattal találkozunk, nevezetesen, hogy a kivittelező a lakónak jelentős pénzösszeg fejében megcsinálja a kocsibeállóját a beruházással egy menetben. Ez egyes helyeken gyakorlatilag a kivittelező által tönkretett beállók javítását jelenti. A módszer ugyanaz, csupán az összeg változik: míg az aszfaltozott

utaknál jellemzően 7-8000 forintos négyzetméterenkénti árat ajánlanak, addig az Ezüsthegy úton 17000 Ft/m² összegért teszik újra használhatóvá a tönkretett bejárókat. Beszélünk olyan helyi lakossal, aki **számla nélkül, előlegebe adott át több százezer forintnyi összeget** erre a célra. Aki pedig épp nem volt otthon és nem tudta időben lefizetni a munkásokat, az könnyen azon kaphatta magát, hogy a telkére vezették a vizet, vagy megközelíthetetlenül hagyták a kapuját.

Hogyan csinálnánk szakszerűen?

Egy útfelújítás tervezésénél minden esetben – függetlenül attól, hogy ki a megrendelő – a gépjárműbehajtók/személybejárók a felújítás részét kell hogy képezzék. Nem lehetetleníthetünk el bejárásokat. Ha ellehetetlenül, akkor vállalni kell a kerítés, kapu stb. átépítését is. Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy az önkormányzat szemet huny a jogsértő magatartás felett, és a kivittelező saját zsebre végzi el azt a munkát, amit a terveknek tartalmazniuk kellett volna.

Tervek, szerződések, közbeszerzés

Miután az építési **szerződések törvényszerű módon teljesen elérhetetlenek**, így azokra a töredékinformációkra vagyunk utalva, amelyeket a polgármester úrtól és a kivittelezőtől sikerült elcsípní. Ez alapján megkérdőjelezhető, hogy a munkálatok milyen tervek alapján zajlanak, hiszen a **kivittelezés alapvető szakmai szempontokat hagy figyelmen kívül**. Érdekes kérdésként merül fel, hogy a terveket engedélyeztették-e minden illetékes hatósággal és szolgáltatóval. A szilárd burkolat kialakítása előtt ugyanis a tervezőnek kötelessége a terveket a megyei közlekedési hatósággal engedélyeztetni, továbbá egyeztetni valamennyi közműszolgáltatóval az aktuális helyzetről és a jövőbeni tervekről. A rövid távra tervezett munkálatokat a burkolás előtt célszerű elvégezni. Különösen igaz ez a jelenleg időzített bombát jelentő, előregedett eternit vízvezetékek esetében. A szerződések ismeretének hiányában nehéz a közbeszerzési kötelezettség ügyében állást foglalni, de ha igaz Küller János állítása, miszerint csak az Olga utcára költött húszmillió forintot, akkor vélhetően az összes jelenleg zajló munka meghaladja a közbeszerzési értékhatár nettó huszonöt millió forintos összegét, azaz kötelező lett volna a közbeszerzési eljárás lefolytatása. Hiszen ez egyben, **valamennyi útfelújítás költségére értendő határ, amibe beleszámít az összes munkanem** (pl. alapozás, burkolás stb.). Csak bízunk abban, hogy nem indul a település ellen eljárás közbeszerzés elmulasztása miatt, a lakosokat büntetve az önkormányzat hanyagsága miatt. Érdekes kérdés a felelős műszaki vezető és műszaki ellenőr személye is, amire maga Markó Gábor nyilatkozta, hogy a műszaki ellenőrzést ő végzi, de ő „nem olyan értelemben vett műszaki ellenőr”. A műszaki ellenőr ugyanis végzettséghez és mérnöki kamarai jogosultsághoz kötött pozíció, és éppen a felsorolt hibák elkerüléséért felel.

Alámosott út, Tücsök utca Fotó: Katona Péter

Hogyan csinálnánk szakszerűen?

Szakítunk a Mekk mester-megoldásokkal, valamennyi fejlesztést a jogszabályok betartása mellett végzünk el, hiszen ez jelent garanciát a magas minőségre és hosszú élettartamra. Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a lakosok az őket érintő ügyekben személyes megkeresés mellett sem kapnak kielégítő információt. Útfejlesztést csak professzionálisan elkészített, nyilvános tervek alapján végzünk, mely magában foglalja a vízelvezetés tervezését is.

Hogyan épül a jó út?

A műszaki előírások és jogszabályok betartása mellett gyakorlatilag lehetetlen rossz minőségű utat építeni. A szabályos engedélyezési folyamat során ugyanis annyi hatóság és szakértő kezén mennek át a tervek, hogy egészen biztosan fény derül az esetleges tervezési hibákra.

Meglévő földutak esetében – és Pilisborosjenőn ez az eset áll fenn –, ahol nem kell töltést/bevágást építeni, azaz már megvan az összetömörödött altalaj, az útépités kezdődhet a burkolatalap építésével, természetesen a vízelvezetés kialakítása mellett. A helyes sorrend az alábbi lenne:

1. alkalmatlan talaj eltávolítása, alkalmas talaj kiegyenlítése, tömörítése
2. burkolatalap-építés
3. aszfalt alapréteg építése
4. aszfalt kötőréteg építése
5. aszfalt kopóréteg építése.

Mivel a faluban javarészt kis forgalmú utakról van szó, sok helyen elég lenne akár csak 1-2 réteg aszfalt is, **de nem nélkülözhető a burkolatalap**. Ahogy egy ház, úgy egy út sem épülhet alap nélkül. Ennek hiányában ugyanis mindkettő összeomlik. **Az aszfalt önmagában, egy rétegben vagy az előírtnál vékonyabban terítve nem teherbíró.** Az aszfalt alaprétegnek megfelelően tömörnek, száraznak, egyenletesnek kell lennie. Nem lehet rajta kipergésre hajlamos réteg. Ha ez nem teljesül, nem fog az alap és a ráhordott aszfalt jól együtt dolgozni. Az aszfalt bedolgozási hőmérséklete szintén

nem mindegy (típustól függően 130–150 C között van). Ha kihűl, mire a terítésig eljut, nem lehet jól tömöríteni. Ha nem jól tömörítik az aszfaltot, akkor szétmorzsolódik, kiperegnek a szemcsék. Ezt láthatjuk a Bécsi úti településrészen. Ha pedig bejut a szemcsék közé a víz, télen megfagy, és szétfeszíti a többi is. Kátyús lesz, majd teljesen szétesik. Ezeknek a hengerelt aszfaltoknak a beépítési vastagsága 5–7 cm közötti, típustól függően. Ha túl kevés a vastagság, akkor az aszfaltban lévő szemcse-

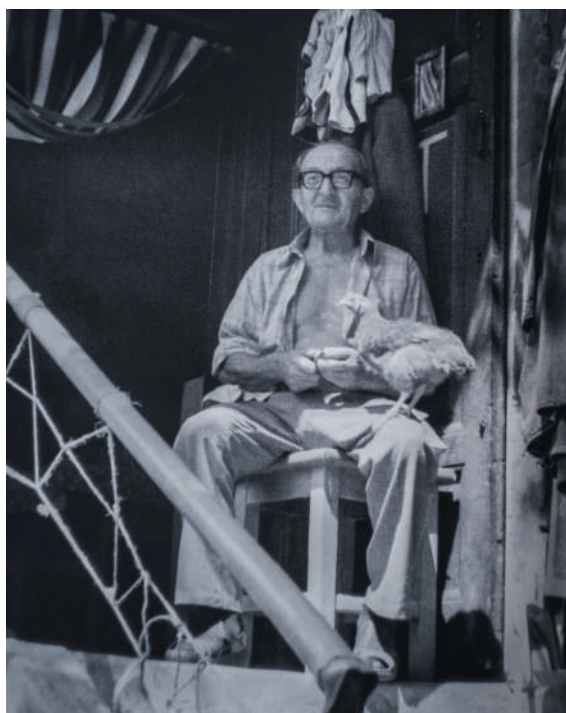
méret miatt nem tud kialakulni egy rétegnyi aszfalt (rúcskös lesz, nem homogén szerkezetű). Ha túl vastag rétegben terítik, akkor nem lehet rendesen tömöríteni. A hengerlés szintén fontos. Gépi tömörítés (úthenger), és abból is egymást követően több hengerjárat szükséges. Kézi tömörítés csak a szélső – úthengerrel nem hozzáférhető részekben – megengedett.

Maga Küller János is elismerte egy érdeklődő lakos megkeresésére, hogy az, amit jelenleg alkalmaznak, az egy nagyon gyenge

megoldás. Az építésen dolgozó egyik munkás szerint a most épült utak két évet sem bírnak majd ki. Mi ez tehát? Egy rendkívül drága választási „plakát”, amelynek október után már sajnos nincs funkciója. Nem más, mint Küller János sehova sem vezető kampányútja.

A cikk elkészítésében közreműködött
Antonovits Bence, Buzás István és Komlós Tibor,
a 2097 Csoport Egyesület képviselőjelöltjei.

Apró-cseprő ügy?

Andó János, Balázs nagypapája Ráckeven az Angyali-szigeten

Ahogy sétálok a pékségbe a patakparton, sokszor találkozom Ede bácsival. Neki még nem mondtam, de igazából nagyon hasonlít az anyai Nagypapára, aki a Ráckevei-Duna egyik szigetén élt. Hétvégenként mindig örömmel látogattuk kalandos lakhelyén, de a hétköznapi napokat egyedül töltötte, elég magányosan. Nem akart ugyanis elszakadni a szigettől, a megszokott lakhelyétől, a városi élet szöbe sem jöhetett számára. Talán tudat alatt, a hasonlóság miatt is mindig örömmel meghallgatom, amiket Ede bácsi mesél. Érdekeseket szokott mondani a régi időről és a közelmúltról is. De problémákra és még megelőzhető gondokra is gyakran felhívja a figyelmemet. És hát a megelőzés a legolcsóbb. Így van ez az egészségvédelemben, és az én szakterületemen, a környezetvédelemben is.

Gondjait Ede bácsi nemcsak nekem mondja el persze, gondolom, másnak is, aki arra sétál és nyitott rá – közterület-felügyelőnknek és a polgármesternek már biztosan.

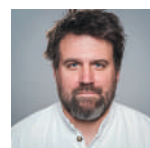
Legutóbb – a közelmúlt heves nyári viharai után újra aggódva – beszélt a Budai út 39/b

előtti villanyvezetékre közterületi fákra rányúló lombkoronáról. Meggyőződése, hogy a „hamarosan leszakadó, egyre lejjebb nyúló és egyre nehezebb ág le fogja tépni a Papi-földekre menő vezetékeket, és leolvadnak a mélyhűtők, nagy pusztítást fog okozni, mert a sok kábel nehéz, s így hosszabb idő lesz vízszakadni”.

Helyi lakosként és (ha már megtisztelő bizalmába avatott a kéréssel) Ede bácsi önkéntes ügyintézőjeként gondoltam, hogy megpróbálom elérni, hogy a július közepi falubeli feszültségmentesítés alkalmával vágja le az ELMŰ Hálózati Kft. a vezetékeket veszélyeztető ágakat. Aki naponta arra jár, tudja: a helyzet magától nem javul, és nekem még nem sikerült eredményt elérnem. Ezért is tudósítok alkalmanként leveleimről a falu nyilvánosságának, hátha a megoldatlan ügyekben közelebb jutunk a megoldáshoz, míg a sikeres ügyintézés másokat is belekísérhetnek.

Azt írták a cégtől ugyanis, hogy „nem áll módjukban a tulajdonosi terhek és költségek átvállalása”, mivel a hazai jogszabályok értelmében „közterületen álló fák gondozása a helyi önkormányzat feladata, kötelessége, mivel ők a fák tulajdonosai”. Még akkor is, ha tényleg veszélyeztetheti a vezetékeket.

Nem lakom ugyan a Papi-földeken, de hálás vagyok Ede bácsinak és mindazoknak, akik odafigyelnek nemcsak legszűkebb saját, hanem tágabb környezetükre, az ott élőkre. Azért, hogy figyeli, hogy mi történik az utcában, és hasonlókra felhívja a fiatalabbak figyelmét, rájuk bízva, hogy tesznek-e a problémák megelőzéséért, megoldásáért. Régen ásót, lapátot vagy más eszközt ragadott, és megcsinálta saját maga, ma pedig szóban még mindig fel szokta hívni a figyelmet a lehetséges gondokra. Bizonyos tekintetben majdnem olyan, mint egy utcabizalmi. (Az utcabizalmi rendszerről bővebben Köles Gabriella 22. oldalon lévő, Jó önkormányzati működés belülről

írta:
Tömöri Balázs
a 2097 Csoport Egyesület
polgármesterjelöltje
tomori.balazs@2097.hu

– Pázmádon jártunk című cikkében – a szerk.)

Érdemes odafigyelni, hogy mit mondanak a sokat megélt idősek, hiszen egy olyan korban éltek itt a faluban, amikor a dolgos helyiek nagyobb részvételével, konkrét ügyek mentén, saját érdekükben megvalósult összefogással épült, szépült Pilisborosjenő. Nem kellene elveszíteni tapasztalataikat, tudásukat a falut körülvevő természeti környezetről, a hétköznapi életet megkönnyítő praktikákról vagy éppen a felszíni vízelvezetés bevált módszereiről és más területekről sem. A tudásukat tovább kell vinni, és esetenként akár ötvözni a 21. századi megoldásokkal, ismeretekkel, tapasztalatokkal.

És hogy sikerül-e rendezni a megelőzhető problémát, az persze már elsősorban nem Ede bácsin múlik. Fontos, hogy a faluvezetésnek legyen energiája és figyelme a lakosok által felvetett problémákra, és reagáljon rájuk. Legjobb volna mindig, de sokan már annak is örülnének, ha legalább az önkormányzati választás évében megtörténne. A többiek által hön áhított friss utcánévtáblákból gondolom – nem teljesen reménytelen!

fotó: Kádár Viktor

A 2097 Csoport Egyesület jelöltjeinek gazdasági programja

Pilisborosjenő jelenleg nagyságrendileg 400 millió forint rendszeres bevételből gazdálkodik évente. Ezt az összeget a falu el is költi az intézmények fenntartására (önkormányzat, óvoda, művelődési ház, hogy csak a legnagyobbakat említsük), illetve a karbantartási feladatokra.

Ha csak az évi 200 millió forintos központi költségvetési bevételből akarnánk fedezni a kiadásokat, akkor június végével elfogyna a pénz, és be is zárhatnánk minden intézményt. A „második félév költségeit” a falu lakosai (59 millió Ft építményadó és 37 millió Ft telekadó), illetve az itt működő vállalkozások (96 millió Ft iparüzési adó) fizették 2018-ban.

Miért szeretnénk, hogy ne nőjön tovább Pilisborosjenő lakosainak száma?

Az állam ugyanis a kötelezően ellátandó feladatokat finanszírozza, de nem növeli a támogatását automatikusan minden egyes új lakó beköltözésével (most a 2000–5000 fő közötti településkategóriában vagyunk). A lakosság szám növekedése az Önkormányzat számára azonban szinte azonnal jelentős kiadásnövekedést eredményez, amelyet az ezzel járó egyetlen bevételnövekedés, az új lakóházba költöző családok által befizetett építményadó (amely átlagosan évente 50 ezer Ft/lakóház) egyáltalán nem fedez. Ha a beköltöző családban van például egy óvodáskorú gyermek, a befizetett adó azonnal el is megy az ő óvodai helyének pótlólagos költségeire. És a fenti egyenlegről is látható, hogy ekkor még nem költöttünk a felmerülő plusz beruházásokra: a százmillió forintokba kerülő új utak és járdákra, a közvilágításra, az utak takarítására (hóeltakarítás), egészségügyi ellátásra, zöldterületek karbantartására stb.

A megnövekedett feladatokkal járó kiadások messze magasabbak, mint az ideköltöző

család által befizetett évi 50 ezer forint átlagos építményadó. Tisztán látszik, hogy a lakosság szám növekedése nem a megoldás, hanem a probléma maga: nem oldja meg a pénzügyi problémáinkat, de középtávon jelentősen növeli azt. A költségeket néhány évig ellensúlyozhatná az új fejlesztéseket a beruházók által – jó esetben – fizetendő egyszeri összeg, de sajnos Pilisborosjenőn nem ez a gyakorlat, és mi a falunkat nem évekre, hanem évtizedekre szeretnénk felelősen tervezni!

Mi a megoldási javaslatunk?

Az iparüzési adó bevételek növelése

Ez az a bevételi forrásunk, amely nem jár a költségek (és a lakosság szám) direkt növekedésével. A kijelölt gazdasági területeket (Budai Téglá, Ürömmel határos területek) az Mo építése miatt is vonzóvá lehet és kell tenni környezetet kímélő ipari és szolgáltatói vállalkozások megtelepülésére. Meg kell vizsgálnunk, hogy egy ilyen méretű, elhelyezkedésű település mekkora iparüzési adó-bevételt képes elérni.

Profi pályázatmenedzsment-rendszer bevezetése

A fejlesztések szinte egyetlen forrása ma a pályázati rendszer. Ebben Pilisborosjenő sajnos nem sikeres település: a Hírmondó alapján 2018-ban 2,2 millió forint pályázati pénzt nyertünk. Sok falu példája bizonyítja, hogy előkészített tervekkel és jó koncepcióval rengeteg forráshoz lehet hozzájutni. Minden pillanatban, minden lehetséges célra rendelkezünk kell „azonnal beadható” pályázati tervekkel. A következő években jelentősen nőni fog a közvetlenül Brüsszelből pályázható források aránya, ami tovább erősíti, hogy stratégia mentén, kezdeményező módon kell jelen lennünk, és elfogadott települési stratégiába illeszkedő, szakszerű, kész pályázati tervekkel kell rendelkezünk!

A falunk adóadminisztrációjának modernizálása

Sajnos nem látjuk részleteiben az Önkormányzat könyvelését, de Küller János is elismerte a fórumán, hogy jelentős hátrálék van az adóbeszedésben. El kell érjünk, hogy a kivetett adót mindenki megfizesse.

A helyi gazdaság erősítése

Az itt lakók által működtetett vállalkozások rengeteg közös haszonnal járnának: itt tartják

a fiatalokat, növelik az iparüzési adó-bevételt, építik az élő kapcsolatokat a falun belül, a helyben dolgozók mentesülnek a napi ingázástól és, legfontosabbként, segítenek a falu karakterének, „ízének” alakításában. Ez pedig minden sikeres település közös ismérve. Önkormányzatként ezért szükséges ezeket a kezdeményezéseket támogatnunk.

A 2097 Csoport Egyesület jelöltjei a fenti irányok mentén tervezik Pilisborosjenő gazdasági életét vezetni.

Az első év – azonnal elindítandó – kezdeményezései

Elindítjuk Pilisborosjenőn az „üvegfalú” programot. Nyilvánossá és közérthetővé tesszük a szerződéseket és a teljes gazdálkodást.

Profi pályázatmenedzsment-rendszert hozunk létre annak érdekében, hogy minden megnyíló pályázati lehetőséggel élni tudjunk.

Az adóbeszedés jelenleg alacsony hatékonyságát jelentősen növeljük naprakész adminisztrációval, a dolgozók motiválásával, valamint az informatikai rendszer lehetőségeinek jobb kihasználásával.

Vagyonleltárt készítünk az Önkormányzat tulajdonában lévő eszközök; földek, épületek, építési jogok, és a korábbi elhibázott szerződések miatt keletkezett peres kockázatok reális értékével.

A fejlesztési területek mindegyikénél megvizsgáljuk a kötelezettségvállalásokat, átfogó és szakszerű, hosszú távú, gazdaságossági számításokkal is megalapozott döntéseket hozunk. Ha indokolt, a már megkötött megállapodásokat újratárgyaljuk a közös megoldást keresve.

A középtávú tervek

Terveket dolgozunk ki és valósítunk meg a meglévő vagyontárgyak (volt iskola, Szedmák-ház, önkormányzati földterületek) hasznosítására. A tervezésbe bevonjuk a helyi lakosságot.

A helyi vállalkozásokkal közösen megkeressük a helyi gazdaság élénkítésének lehetőségeit (felelős turizmus, helyi termékek értékesítése).

Egyszerűsítjük és pontosítjuk az adóbevallást.

Bevezetjük a részvételi költségvetést, ahol a választók közvetlenül dönthetnek a költségvetés egy részének felhasználásáról.

Befejezzük a Településfejlesztési Koncepciót, és az ebben megfogalmazott jövőképhez alakítjuk a Helyi Építési Szabályzatot és a Település Arculati Kézikönyvet is.

Akinek sokan köszönhetik világra jöttüket

Stass Jánosné Ági néniről, falunk néhai bábaasszonyáról beszélgettünk

Néhány héttel ezelőtt egy nagyon kedves levelet kaptam Stass Imréné Ica nénitől, aki a Zsákfalvi Riporter szerkesztőségének figyelmébe ajánlotta anyósa, Ági néni életútját. Felkerestük Ica nénit és férjét, Stass Imrét, akik arról meséltek, hogyan szolgálta és segítette Ági néni Pilisborosjenő lakóit a háború utáni nehéz időkben mint bábaasszony, később pedig mint körzeti nővér.

írta:
Bozsódi Borbála
a 2097 Csoport Egyesület
képviselőjelöltje
bozsodi.borbala@2097.hu

fénykép: Kádár Viktor

fogságból. Se Pilisborosjenőn, se Ürömön, se a solymári külterületen (*malom-dűlői falurész – a szerk.*), se a téglagyárban nem volt orvos. Sokszor kopogtattak az ablakon, hogy: „Ági néni, jöjjön!” Nem szüléshez hívták: mivel nem volt orvos a faluban, és ő olyan jó egészségügyi felkészültséggel rendelkezett, hogy jól tudott injekciót adni és a betegségeket és a tüneteket is jól ismerte, őt hívták. Nagyon

Stass Imre és felesége, Ica néni egy takaros házban élnek az ófalu elején. A retró múzeumnak is beillő házukban mintha megállt volna az idő; mindenfelé régi kincsek, emlékek idéznek fel nagy időköt. A komoly gyűjteményből hamar előkerült egy fényképalbum, amelyben a falunk múltját megörökítő kordokumentumok mellett Ági néniről is sok felvételt őriznek.

ZSR: Miért olyan különleges Ági néni élete?

Ica néni: Anyósom, Stass Jánosné Fekete Ágnes 1920-ban született. A kézüdvásárhe-lyi bábaképzőben szerezte meg képesítését, amellyel 1945-ig mint osztályos bába dolgozott a csornai kórház szülészetén. Aztán kiváltotta a magánbába-engedélyt, és 1950 októberéig Pilisborosjenőnek és Ürömnek volt a bábaasszonya. Rengeteget dolgozott a falu lakóiért.

„Ági néni, jöjjön!” –
mivel nem volt orvos a
faluban, őt hívták.

ZSR: Akkoriban ki volt az orvos a faluban?

Ica néni: A háború utáni idők rendkívüliek voltak, Imre apja is '47-ben jött vissza a szovjet

sokat tett a faluért; neki az élete az volt, hogy letrappolt a külterületre a Bécsi útra, kiment az Egri vár makettjéhez is – ahol akkor még laktak emberek –, az egész falut ellátta.

Imre bácsi: A háború utáni időszakban bárkinek bármi baja volt, anyámhoz jöttek éjjel-nappal. Olyan nem volt, hogy egy vasárnap ebédet reggel odarakott főni, és befejezte volna. Nagyon sokszor volt, hogy teljesen magára utalva kellett egy-egy szülést levezetnie. Volt, hogy én téptem a lepedőt és forraltam az üstben a vizet, hogy legyen meleg víz. Áldatlan állapotok voltak. A mentősök többnyire csak akkor jöttek Szentendréről, ha anyám telefonált nekik; benne megbíztak. '56-ban is még a régi dömperek a nagy puttönyába kellett bemásznia – még

kopogott a töltény rajta –, úgy ment le a téglagyárba. Volt akkor még a jegesautó is, amin fakkokban álltak a méteres jegek, avval is vitték le őt. Volt, hogy családi perpatvar után kellett menni, vagy amikor valaki beleesett a vasvillába vagy belelépett a kaszába. Ilyenkor mindig ő ment, mert nem volt orvos. Aztán később Ürömrre jött a Spielberg doktor, majd Borosjenőre a Fényes doktor.

Ica néni: Akik '48 és '50 között születtek Pilisborosjenőn, őket mind Ági néni segítette a világra. Volt egy olyan eset is, amikor egy szülés előtt álló kismama átjött, és azt mondta: „Nem megyek be a kórházba, mert ott meghalt az előző babám. Én Ági néninél akarok szülni.” Hiába mondta Ági néni, hogy nem lehet, mert a törvény nem engedi. (Az 1950-es évektől megszervezték a kórházak szülészeti osztályait, és betiltották az otthoni szüléseket – a szerk.) „Nem, én Ági néninél szülök, és

amikor megvan a baba, akkor telefonálhat a mentőknek.” És akkor bevitték a szülő nőt, és ráfogták arra, hogy hirtelen jött a szülés.

ZSR: Az '50-es évektől hol dolgozott Ági néni?

Ica néni: Miután megszüntették az otthoni szülés lehetőségét, át kellett képeznie magát, és az ezt követő időszakban mint körzeti nővér dolgozott a faluban. Később is sokan kértek

tőle tanácsot, mindenki szeretettel és bizalommal fordult hozzá. Hiába hívták kórházakba dolgozni, ő ragaszkodott Pilisborosjenőhöz.

ZSR: Köszönjük a beszélgetést! Szeretettel várjuk a további megkereséseket Pilisborosjenő múltját meghatározó életutakról, emberekről.

Volt egyszer egy Téglagyár

„Agyagaink közt e vidéken legnevezetesebb s korra is legrégibb képződésű a kis-celli agyag, amelyből Ó-Buda irányában, a Mátyás-hegy aljában és Buda-Újlakon vetik a téglát. Fentebb, a vörösvári úthoz közel, Boros-Jenő határában József főherceg téglavetőjéhez adja az agyagot. Ürömben és Pomázon is felhasználják.”

(Salamon Ferenc: Budapest földje. Budapesti Szemle, 1875.)

Az agyagbányászat és téglagyártás a római kor óta honos a főváros óbudai területeinek egyes részein, de nagyüzemi fellendülése csak a kiegyezést követően, az 1870-es években meginduló nagy budapesti építkezések idején kezdődött. Az óbudai Kiscelláról elnevezett, kiváló minőségű cserépagyagra (kék agyag) épülve több bánya is üzemelt a Bécsi út mentén egészen a Solymári-völgyig, illetve Pilisborosjenőig. A Szarvas-hegy északi lejtőjén megtalálható agyagbányára (is) épülő ún. Szarvas-téglagyártelep a XIX. század második felében kezdte meg működését további, a Köves-bérc déli lábánál található területek feltárásával. A gyár Pilisborosjenővel együtt Habsburg József főherceg uradalmához tartozott, bérlője Schwarz Adolf, majd 1912 és 1920 között Schwarz Ernő volt. Az akkor még egy nagy körkemencéből álló üzem már a kezdetektől „meglehetősen jó hírnévre tett szert, és az itt gyártott téglák, mint a legjobb budavidéki téglák [voltak] ismeretesek” (1898). A területen állt József főherceg emeletes vadászkas-

tergom vasútvonalnak köszönhetően a gyártelepet az agyagbányákkal külön keskenyvágányú iparvasút kötötte össze. A helyi vasút megkönnyítette Pilisborosjenő mint „nyaralóhely” megközelítését is a kirándulni vágyók számára, bár egyes források szerint kezdetben csak alig számottevően, mert „a kényelmet szerető székesfővárosiak úgy látszik félnek az egészségre egyébként jóhatású kis hegymászás-tól” (1898).

Az I. világháborút követően a téglagyárak termelése az 1930-as évek második felétől lendült fel ismét. A két világháború között, 1921-től Sós Ernő bérelte a Szarvas-téglagyárat, 1938-tól pedig Neuschloss Elek került az üzem élére. A kemencék működéséhez szükséges szénét Dorogról, illetve Pilisszentivánról szállították teherautóval. A gyár területén a források szerint ekkor 22 család élt és dolgozott, a területi elszigeteltség miatt – már akkor is – igen sok nehézséggel küszködve. A gyári dolgozók gyermekei csak Pilisvörösvárra vonattal, vagy az Ófaluba az erdőn keresztül juthattak el az iskolába. A „telepen” nem volt villany, víz, a közgyűléseken nem volt képviselőjük, bár adót fizettek a községnek.

A háború idején hadiüzemként működő gyárat 1944 őszén több óbudai téglagyárral együtt a németek gyűjtőhelyként használták, s ekkor váltották le a gyár akkori bérlőjét is, a zsidó származású Neuschloss Eleket, akit a főherceg ezredében korábban szolgálatot teljesített Szavera Rezső addigi gyárvezető váltott.

A háború után a gyárat állami kezelésbe vették, majd 1949-ben államosították. A téglagyárakat (is) összevonták, így a pilisborosjenői az Észak-Budai Téglagyárak Nemzeti Vállalat (NV) egyik üzeme lett, bekapcsolódva az 1950-ben meginduló öt éves tervbe.

Az 1956-os forradalom alatt a téglagyárban is alakítottak munkástanácsot az üzem dolgozói ifj. Barabás József elnökletével, de eljárás senki ellen nem indult.

1963-ban megalakult a budai oldalon elhelyezkedő téglagyárakat egyesítő Budai Téglagyár és Cserépipari Vállalat, amelynek ötös számú gyáregysége volt a pilisborosjenői üzem. A gyár ekkor 70-80 dolgozót foglalkoztatott, és éves szinten 10-11 millió kisméretű

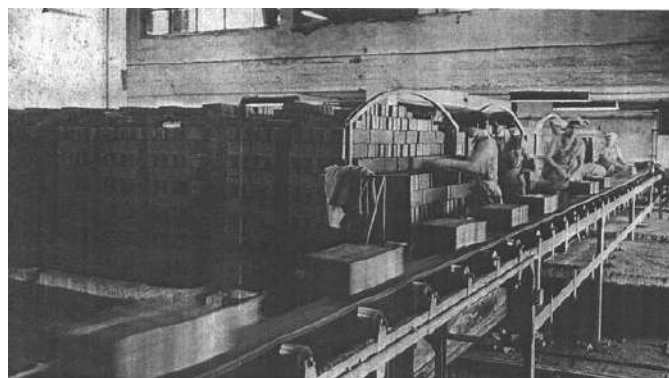

írta:

Cserényi-Zsitnyányi Ildikó
ujzag@2097.hu

téglát állított elő, amit a hatvanas évek végére már évi 22 millióra tudtak emelni. A „téglás” családokat összefogó gyári kolónia viszonylag zárt közösséget alkotott, behatárolva életvitelüket, körülményeiket. Az elavult, szűkös telep életszínvonalában az 1960-as évek vége hozott változást. 1968-ban bevezették a vizet Pilisborosjenőről a gyár területére, a házak elé nyomókút került. Ekkor építette fel a gyár az „Emeletes házat”, amely hat családnak, összesen 24 főnek biztosított lakhatást vízzel és központi fűtéssel ellátott kétszobás lakásokban. A felújított üzemben fürdő, öltöző és ebédlő épült saját konyhával.

Az 1970-es évek elején, elsősorban az agyagbányák kimerülése miatt több vidéki téglagyár leállt, ám az egyre fejlődő építkezések igényelték a téglát, így a kormányzat további fejlesztésekbe, a még meglévő régi gyárak modernizálásába kezdett. 1974-től, a negyedik öt éves terv időszakában a pilisborosjenői üzem további fejlesztésére 180 millió forintot irányzott elő a politikai vezetés. A cél a

budapesti és főváros környéki építkezések kis méretű téglákkal történő ellátása volt. A felújított üzem 1977-ben kezdte meg a működését automatizált berendezésekkel, korszerű, gáztüzelésű alagút kemencékkel (a dorogi bányák kifulladás miatt a széntüzelésű kemencéket már eleve gáztüzelésűre tervezték), a téglaminősége kifogástalan volt, a gyár országos szinten is a legjobbak közé tartozott.

A rendszerváltoztatásig teljes kapacitással működő gyárat 1991-ben az osztrák Wienerberger cég bevonásával részvénytársasággá alakították Budai Tégl Rt. néven, azonban tőkehiány miatt újabb fejlesztéseket a gyár nem tudott végrehajtani, így, elvesztve versenyképességét, hamarosan leállt a termeléssel.

A „téglás” családokat összefogó gyárikolónia viszonylag zárt közösséget alkotott, behatárolva életvitelüket, körülményeiket.

télya a hozzá tartozó cselédlakásokkal együtt, amelyekbe 1946 után a téglagyár dolgozói költöztek be.

A XIX. század végén kiépülő Budapest–Esz-

„Vagy szereted az embereket, vagy nem, ezt pénzért nem lehet csinálni.”

fotó: Kádár Viktor

Kishalmi (Pápai) Ildikó az egyik legnépszerűbb tagja a falu közösségének, és ha szabad így fogalmazni, egyfajta pótmamája a falu kemény magjának. Saját bevallása szerint is született vendéglátós, aki pedig járt már nála Márton-napi libázáson, disznóvágáson, főzőversenyen, vagy rendszeresen fogyasztja a főztjét – kolbászait, süteményeit –, jól ismeri határozott, életkedvvel teli stílusát, biztos vagyok benne, hogy valami magasztosabbat is lát benne, afféle irodalmi kocsmárosné alakot.

Bár Ildi a kocsmá szót nem szereti, és arról sincs szó, hogy egy kocsmáros férj mellett kellett volna megedződnie, hiszen magának választotta e hivatást, és ehhez zsigerből hozza határozott fellépését, mellyel, ha kell, bármely férfit helyre tesz. Népszerűségét és az azzal járó központi szerepét is kellő magabiztossággal éli meg. Enélkül az ősenergia nélkül elképzelhetetlen lenne a legtöbbünk számára emberfelettinek tűnő napirendje.

Ezen tűnődöm egy kora szeptemberi estén, a Kis-Kevély teraszán, miközben Ildi visszaemlékezését négyen hallgatjuk: Buzás István, jómagam és két, habos Pilsnerrel telt, gömbölyű söröskorsó – miközben vendéglátónk semmit nem fogyaszt.

Ildi ideális riportalany, szinte magától kezd mesélni. Így tudjuk meg, hogy '79 óta él a faluban, ahová még szinte lányként jött férjhez. A Pápai nevet csak jóval a válása után, néhány éve hagyta el, a legtöbben ma is így ismerik. Eleinte Pestre járt be dolgozni, de már eközben is jócskán belekóstolt a helyi vendéglátásba, és népszerűsége is innen datálható, hiszen az évi rendes bálakat több mint egy évtizedig ő csinálta – locsoló-, Katalin-, farsangi vagy szilveszteri –, alkalmanként 150-200 ember fogyasztott ilyenkor a büfében, amelyet Ildi

prezentált a művelődési házban.

A mindennapi Pestre járás alól úgy szabadult fel, hogy az egykori, borosjenői rétesboltban lett eladó. Onnan jött át alkalmanként besegíteni Gabihoz, aki akkoriban vitte a Kis-Kevélyt. Aztán a Budavidék (övék az üzlethelyiség, ahogyan többek között a Coop, az Iparos, de például az Ürömi Coop, vagy a Hegyalja kisvendéglő is) felajánlotta neki, hogy vigye tovább ő az üzletet. Ennek már 8 éve.

„Ildi, főztél? Mit főztél? Főzzél már nekem is!”

Ildi beleavágott; átvette a sörözőt, és vele azt az életformát, amelyet csak kevesen képesek hosszú távon folytatni. „Ezt nem lehet tanulni, erre születni kell. Vagy szereted az embereket, vagy nem szereted őket. Ezt pénzért nem lehet csinálni.”

És Ildi szereti őket, ez nem kérdés. Na de lássuk, miként fest a már emlegetett sűrű napirend.

„Reggel 5-kor kelsz, elmész a piacra, bevásárolsz, följössz, megfőzöl, berakod az ételhordóba, kiviszed a nyugdíjasoknak, aztán visszajössz, itt vagy este 10-ig, és másnap újra kezdod ugyanezt 5-kor.”

Persze hiába született valaki vendéglátónak, ha közben családayaként is meg kell állnia a helyét. Ez az ellentmondás a kezdetekben áthidalhatatlannak tűnt, Ildi mégis képes magasabb szintre a vállalkozást.

„Annak idején, amikor átvettem, ez egy söröző volt. Egyedül dolgoztam, hétből

írtá:
Kádár Viktor
kadar.viktor@2097.hu

hat napot, a gyerekek meg ugye éhesek! Mit csináljon az anyuka, ha alig van otthon? Hát munka közben főzzön! Így tettem. De az ilatokat a vendégek is megéreztek, és egyből kérdezték, mi az, Ildi, főztél? Mit főztél? Főzél már nekem is! És hát itt sok olyan fiú van, aki egyedülálló vagy nincs mindig barátnője, felesége. Egyre többen mondták, hogy főzzél nekem is, nekem is. És akkor elkezdődött. Főztem 10 adagot, 20 adagot, 30 adagot. Aztán jöttek a nyugdíjasok, hogy nem lehetne, hogy ki is hozd nekünk? Lehetett. A többi meg aztán hozta magát. Később megkeresett Ludasi Éva és Bereczky Éva, így jöttek a nyári táborok is. Rengetegen járnak ide napi menüért.”

István kapva kap a témán, és máris átveszi a kérdés fonalát: „Ti főztetek valaha az iskolának?”

„Megkerestek már, de sajnos ez a hely nem alkalmas rá; kicsi. Pedig az ürömi idősök otthonába is főzhetnék, ők is megkerestek, de nem tudnám itt megcsinálni.”

„De az Aura konyhájában meg tudnád csinálni, nem?” – fűzi tovább Buzás.

„Hát, abban lenne lehetőség, igen. Kiadni valakinek, vagy akár az önkormányzat is üzemeltethetné. Kedvem az végül is lenne hozzá.”

Az elvárások és a lehetőségek szintjén is egyetértésre lelnek beszélgetőtársaim, de mindezzel jócskán elkanyarodunk a témától. Csak fél korsó sörrel később kezdem visszatérni a szót Ildi pillanatnyi vállalkozására.

Miután sikerül, megtudom, hogy a presszóban hárman dolgoznak és 2-3 besegítőjük van másodállásban. Mindennap nyitva vannak reggel 8-tól este 9-10-11-ig, ahogy épp alakul, és minden napszaknak megvan a közönsége.

„Reggel jönnek a nyugdíjasok. Ők tök aranyosak; Feri bácsi, Józsi bácsi, Zoli bácsi. Beülnek a kis helyükre, nyáron kint, télen bent, saját asztaluk van, saját székük. Megisszák itt szépen 11-ig a 2-3 sörikéjüket, megbeszélnek az élet nagy dolgait. Közben jönnek-mennek az emberek, jön az ebéd, majd délután érkezik a másik törzsvendégekör; akik hazajönnek a munkából megfáradva, betérnek egy korsó sörre, néhány baráti mondatra. Aztán vannak például a kártyások minden csütörtökön, vagy sokszor focimeccsek kivételén a kerthelyiségben, és bár az idén eddig kevesebb ilyen szerveztünk, de őszől újra lesz darts-klub, lesz közös főzés – minden ilyenre bárkit szívesen látunk. Ilyenkor mindenki hoz magával egy kis bográcsot, és megfőzi, amit szeretne, majd körbekóstolunk, sokat röhögünk, jókat iszunk, dumcsizunk közben, barátkozik mindenki. Komoly verseny ez, itt kint vannak a kupák. Az idei első közös főzés szeptember 21-én lesz.”

Programból, törzsvendégből tehát nincs hiány. De vajon ennyi embert, akár esetenként ittas férfiakat hogyan tud akármilyen magabiztos nőként is kezelni? – merül fel bennem a kérdés.

„Én kitiltottam innen mindenkit, aki nem ütötte meg azt a szintet, ami szerintem egy kulturált emberi ivászatba belefér. Nem az ivással van baj, de maradjunk emberek.”

„A kocsmatölteleket” – vágja rá nevetve István, és ezen a ponton szemantikai fejtegetésbe kezdünk, hogy kinek mit jelent a kocma szó. Mi egyetértünk Istvánnal, hogy kedveljük ezt a kifejezést és kicsit sem tartjuk pejoratívnak, Ildi azonban azt mondja, a fiúk se szeretik kocsmának nevezni a Kis-Kevélyt. „Nekik ez a presszó. Hiszen negyven évvel ezelőtt is presszó volt, cukrászda süteménnyel, kis kávéházi asztalokkal, és ezért mindenki azt mondja, hogy ez a preka.”

Aztán, ahogy az évtizedekkel az emberek, úgy a hely szellemisége is változott, és sokkal inkább a szórakozni vágyók terepe lett. Ildiék érkeztek még minden második hónapban volt diszkós buli. „Sanyika csinálta a zenét, fel van szerelve a

hely mindenféle lámpával. Imádták. Most is szokott azért lenni, de már ritkábban. A mai huszonévesek már inkább bemennek Pestre szórakozni. Régebben voltak kisebb balhék is egyébként, főleg, amikor átjöttek az ürömieket Borosjenőre. Na, olyankor én kellettem oda, mert én ismertem őket is. De az a korosztály – a fiamék – ma már inkább otthon pelenkázik. Mostanában, ahogy a bulik, ezek az összejövölések is ritkábbak lettek.”

És ahogy változnak az idők, nyilván vala-

melyest változik a közönség összetétele is. Az újonnan ideköltözők köréből is vannak, akik bejárnak, pedig többnyire ők is már apukák. „Behozzák a gyereket egy fagyira, közben megisznak egy sört. Sőt, több olyan anyuka is van, aki bejön a gyerekekkel.”

Amikor István a vacsorázási lehetőséget firtatja – már elvi síkon, mert ránézésre a második korsón kívül másra most nem vágyik –, Ildi elmondja, hogy kezdetben este 7-ig volt konyha, de megszüntették, mert nem érte meg. De ha egy társaság előre szól, hogy lejönne este enni, akkor megoldják. És vannak rendszeres, évi alkalmak is, amikor vacsorákat hirdetnek, mint például Márton-napon, amikor minden a libáról szól: libaleves, libacomb, káposzta, sütemény. „Ilyenkor sütők libaháját, libamáját.

fotó: Kádár Viktor

Lehet venni zsírt, libatepertőt. Kitaláltam öt évvel ezelőtt, hogy azzal kedveskedek a törzsvendégeknek, hogy vágunk egy disznót. Azóta minden decemberben így teszünk. Fellógatjuk véreken ide a teraszra, és ez ilyenkor egy igazi egész éves törzsvendéges buli. A nyugdíjasok pucolják a hagymát, Szentmártoni darabolja a húst, a fiúk da-

ralnak, és akkor amit főzők, ami van, azt mind megesszük – és ez a nap ingyen van. Mindenki azt eszik-iszik, amit akar. Ez a nap a vendégeké. Isteni jó szokott lenni a kaja és marha jól szoktuk érezni magunkat.”

Na, ilyen se csinálnak mindenhol, ezt bátran kijelenthetjük, és remélem, erre a pontra érve nem is maradt olyan olvasó, aki kételkedne a „pótmama” kifejezésem hitelességében.

Ildiék egyébként a rendszeres disznóvágá-

sba, hogy Korcsmáros Jani barátjával, aki a füstölésről gondoskodik, tavaly nyolcszor csináltak száz kilót belőle. Azóta már sokan kolbászt is a Kis-Kevélybe járnak. Húsvétra sonkát is csinálnak. Ildi mindehhez gyerekkorában leste el az ellesnivalókat az apjától, nagyapjától. „Svábosan csinálom a hurkát, mert én pirított zsemlekockával szeretem” – tereli egyre ínycsiklandóbbra a témát Ildi, mire Pisti rávágja, hogy ő is így csinálja, bár azt nem tudta, hogy ez a svábos recept.

Felvetem, hogy ha tehetné, mit kívánna egy aranyhalacskaótól, és azt mondja, jó lenne megvenni az üzlethelyiséget, amit már réges-régen megtettek volna, ha eladó lenne. Tehát a gold fischleinnek azt kéne megoldania, hogy a Budavidék Zrt. eladja neki azt. Felmerült már benne egyébként saját helyen újrainyitni, de úgy gondolja, hogy ez a tökéletes helyszín. Bár azt is vallja, hogy a sör mindenhol ugyanolyan, csak nem mindegy, hogy ki adja oda. (Én meg azt, hogy nem mindenhol van Pilsner csapoltva, de ez már az én ügyem.)

Azt is megkérdezem, hogy milyen vállalkozásba fogna, ha lenne belőle még egy. „Mi az a biznisz, amit eltartana a falu, és aminek te is örülnél, ha lenne helyben?” Azt mondja, több ilyen is tud, de csak akkor, ha valaki szívvel-lélekkel csinálná. „Egy hentesboltot el kéne tartson ez a falu, ahogyan egy jó cukrászdát is. Egy olyan igazi jót, ahova be lehet ülni egy süti, fagyira, egy jó kis habos, karamellás jegeskávára. Majd István megcsinálja. A Mandelbrotot is imádom” – mondja nevetve, és egyből hozzátesszi, hogy a pótcselekvéseit, tudni illik hétvége óta is van süti, és hogy fagyit árul, csak azért teszi, mert nincs más, aki csinálná. „Egy forintot nem keresek a fagyin. Mert a gyerekeim, barátaim megesszik róla a hasznót.”

A kérdésre, hogy maga az üzlet mennyire éri meg, így válaszol: „Meggazdagodni nem fogunk, de egy család tisztességesen meg tud élni belőle. Az is biztos, hogy én sokkal szívesebben dolgozom magamnak, mint másnak. Akárhogy is megy éppen. Mert persze mindenhol vannak jobb és rosszabb hónapok. Itt azért az ember mégiscsak a maga ura. Mi itt mindent meg tudunk beszélni, a barátnőm a harmadik tag itt a csapatban. Bárkinek bármi baja van, beteg lesz a gyereke, unokája, vagy el akar utazni, meg lehet beszélni. Próbálom is rávenni a lánykámat, hogy lássa meg benne, hogy ez egy családi vállalkozás, amit pár év múlva át tud majd venni; persze akkor is besegítek majd mindig.”

„Akkor az nem kérdés, hogy ezt nyugdíjig csinálod, ugye?” – kérdezem.

„Hát, ezt nem mondanám! Sokkal inkább nyugdíj utánig” – válaszolja nevetve.

Egyébként, akármennyire hihetetlen is, Ildi nemrég lett nagymama: fia kisfia a lap megjelenésekor lesz 9 hetes. „Mondtam is nekik, hogy most szeretnék egymás után 4-5 unokát, hogy még táncolhassak az esküvőjükön.”

„Egy hentesboltot el kéne tartson ez a falu, ahogyan egy jó cukrászdát is.”

Jó önkormányzati működés belülről

Pázmádon jártunk

A 2097 Csoport Egyesület tagjai, Köles Gabriella, valamint Dömötörfy Zsolt, Bubik Szabolcs, Antonovits Bence képviselőjelöltek és Tömöri Balázs polgármesterjelölt tapasztalatszerzés céljából a Velencei-tónál fekvő 2200 fős Fejér megyei kis faluba látogattak.

írta:
Köles Gabriella
ujsg@2097.hu

néhány szavazattal győzte le az akkor már 20 éve regnáló polgármestert. Korrupció, vesztegetés, filélékért eladott, az eladás után azonnal belterületbe vont szántóföldek, mutyizás, őskáosz: ilyen szavakkal lehetett jellemezni a légkört akkoriban. Éppen ezért megválasztását követően első és legfontosabb feladatául a közügyek megtisztítását és a káosz

elmege az áram, az utcabizalmi egyből intézkedik. Gondoskodik az eltört járdáról, amit társadalmi munkában megjavítanak, tudja, ki helyett kell aznap elmenni a patikába vagy a boltba bevásárolni, kinek van szüksége ingyen étkezésre, hol nőtt rá a faág a villanyvezetékre. Hihetetlenül jó dolog — meséli a polgármester asszony, különösen az idősekre gondolva —, hogy az utcabizalmi rendszernek köszönhetően a faluban nincsen olyan, hogy valakiről ne tudnának. Az utcabizalmi az, aki segít az újonnan beköltözőknek is mielőbb beilleszkedni a falu életébe.

Nagy várakozással utaztunk Pázmádra. Egy korábbi konferencián ugyanis Pázmánd polgármestere meggyőző eredményekről számolt be. Helyben szeretettük volna megérteni, hogy mitől lesz egy önkormányzat működése jobb és hatékonyabb. Arról is meggyőződhetünk, hogy a kézzelfogható eredményeket, sikereket nem tétlenséggel, sopánkodással, kesergéssel, hanem célok kitűzésével, közösségi összefogással, sok munkával, kreativitással és kitartással érték el. Mint minden sikertörténet mögött, e mögött is emberek állnak, akik között egyaránt fontos a fiatal, kiváló vezetői képességekkel rendelkező, háromgyermekes polgármester asszony és az általa igen megbecsült, motivált pázmándi lakosok.

Pázmánd az első település az országban, amelynek önkormányzata vállalta, hogy csatlakozik az Üvegfa programhoz, és honlapján a gazdálkodásával kapcsolatos minden információt nyilvánossá tesz. Dr. Virányiné dr. Reichenbach Mónika ugyanis úgy véli: a nyilvánosság véd. Nincs értelme trükközni és korrumpálni, a korrupció gyanúja sem merülhet fel, hiszen mindenki tisztában van vele, hogy itt minden szerződés, levél és dokumentum nyilvános. A hivatalba belépve letisztult környezet fogad minket: tiszta, rendezett terek, ízléses, fehér bútorok, éppen csak annyi, amennyi szükséges. Nincsenek ódon szekrények, régről otthagyt polcok, félretolt poros iratok, fel nem dolgozott akták. Egyből nyilvánvalóvá válik, hogy itt minden jól át van gondolva, és mindent a józan ész irányít. A dolgozók szemmel láthatóan jól érzik magukat, szeretnek itt dolgozni.

Mónika 25 évesen már ott ült a helyi képviselő-testületben, majd 29 évesen lett polgármester. Szoros küzdelemben, mindössze

felszámolását tűzte ki. Ezzel sok konfliktust vállalt fel, de a polgármester asszony a széllal szemben is küzd, nem riad vissza semmilyen nehézségtől. Bár notórius feljelentgetők azóta is megnehezítik a hivatal mindennapjait, Mónika lelkesedését nem tudják letörni. A céltudatos vezető számára a legfontosabb mindig az, hogy mi az emberek érdeke. Mára mindenki elfogadta, hogy tovább már nem lehet a zavarosban halászni, a szokásjogok és előjogok ideje lejárt, helyüket a jog uralma vette át. Az önkormányzati képviselő-testületi üléseket a helyi tv-ben is közvetítik, minden kérdésre igyekeznek a legrövidebb határidőn belül válaszolni, a gazdálkodás átlátható, az iratok nyilvánosak.

Hivatalba lépésekor Mónika megalkotta az ún. Bölcsék Tanácsát. Minden pázmándi lakost megkért, hogy írja le, ki mit dolgozik, minek a szakértője, mi a hobbija. Így derült ki számára, hogy milyen sok szakember él a faluban. Létrehoztak egy tudásbázist, amelyet a mai napig igénybe vesznek. Itt lakó vízgazdálkodási

mérnök készítette a vízrendezési tervet ingyen, így készült a honlap is. A Helyi Építési Szabályzatot 2015 óta folyamatosan módosítják, még hozzá úgy, hogy mindenkit megkérdeznek, minden véleményt meghallgatnak, beépítenek, ezáltal mindenki tudja, miként fogja befolyásolni a végleges terv a saját ingatlanát, és azonosulni tud a kialakult tervvel.

A rengeteg jól megvalósított ötlet között kiemelkedik az utcabizalmi rendszer. Egy betöréssorozat megállítására céljából jött létre, azóta szinte nélkülözhetetlen a szerepe a település életében. 33 utcarész lett kijelölve, mindegyiknek van egy utcabizalmija, aki figyel, segít, intézkedik. Ha csőtörés van vagy

Névjegy

Dr. Virányiné dr. Reichenbach Mónika Pázmádon született, és bár hét éves korában szüleivel Pákozdra költözött, a nyarakat a nagypapájánál töltötte Pázmádon. Leendő férjét — aki Szentendrén született — hamar meggyőzte, hogy Pázmádon alapítsanak családot. Házat építettek, itt született három gyermekük is. Mónika érettségi után a Rendőrtiszti Főiskolán, majd Pécsen a jogi egyetemen végzett. Később a Budapesti Gazdasági Főiskola PR-szakát is elvégezte. Polgármestersége alatt is folyamatosan képezi magát, anyakönyvvezető lett, jelenleg a SOTE mentálhigiénés képzésén tanul párterápiát. Rendkívül fontosnak tartja, hogy kollégáit is folyamatosan képezze.

Pázmádon saját fejlesztésből hozták létre az ún. Királyi Konyhát. Az önkormányzat működtetése alatt álló konyhában többnyire helyi alapanyagokból készítenek egészséges ételeket, s ezt viszik az óvodába, a hivatalba, ebből látnak el 44 idős embert, akik ingyen kapják az ebédet. Időnként Mónika személyesen maga szállítja ki az ételeket. A Királyi Konyha működtetése miatt az önkormányzatnak az állami finanszírozáson felül ugyan jelentős többletkiadása jelentkezik, de Mónika szerint megéri. Megéri egészséges ételt főzni a gyerekeknek, megéri képezni az óvodapedagógusokat, a hivatal dolgozóit. A közösség jövője és jóléte ugyanis mindenekelőtt az emberek egészségén és képzettségén múlik.

Hamar kiderül számunkra, hogy az átlátható gazdálkodás mellett alapvetően leginkább az emberek jóléte foglalkoztatja a polgármester asszonyt. Nagy problémát jelentett például az iskoláskorú gyermekek nyári felügyelete: Pázmádon a táboroztatást az önkormányzat

Megválasztását követően első és legfontosabb feladatául a közügyek megtisztítását és a káosz felszámolását tűzte ki.

9000 forintból megoldja, napi háromszori étkezéssel. Van horgásztábor, néptánc-, hittan-, angol-, természetismeret-, tűzoltótábor. Pázmánd óvodája például olyan népszerű, hogy szívesen íratnák be ide gyermeküket a környező településeken élők is, ha lenne szabad hely.

Nagy öröm Mónika számára, hogy egyre több kisgyermek születik a falujukban, szeretnek itt élni az emberek. Igyekeznek azonban egy elfogadható mértékű, természetes növekedési arányt megtartani. Pázmánd polgármestere is megerősít minket abban, hogy a nagy fejlesztésekkel együtt járó hirtelen lakosságszám-növekedés miatt megemelkedett önkormányzati kiadások nem finanszírozhatók. Mit kezdjen az új ingatlan után befizetett évi 10 000 Ft

adótöbblettel — teszi fel a kérdést Mónika —, ha számtalan, éppen a növekedés miatt felmerülő problémát kellene megoldanunk, amelyre nincs forrásunk: új bölcsődei és óvodai férőhelyeket kellene létesítenünk, megépítenünk és karbantartanunk az új utakat, fizetnünk a közvilágítást, a víz- és csatornahálózat bőví-

tését, az orvosi ellátást, hogy csak a legfontosabbakat említsem. Csak az óvodai ellátásra már most is évi 10-20 millió forinttal egészíti ki Pázmánd az állami finanszírozást. Könnyen belátható, hogy nemhogy nem éri meg a hirtelen nagy létszámú növekedés, de rögtön meg-

ahol a fiatal családok építkezhetnek. Mindezt azonban kis lépésekben, jól átgondoltan, hosszú távra tervezve.

Az indokolatlan fejlesztések helyett Pázmádon inkább arra fordítanak kiemelt figyelmet, hogy a könyvelés és a nyilvántartások legyenek olyan naprakészek és átgondoltak, hogy ne maradjanak elvesztegetett források, le nem hívott központi támogatások. Különösen fontos, hogy minden megnyíló pályázati lehetőséget igénybe vegyenek. Legtöbbször közvetlenül Brüsszelbe nyújtanak be pályázatokat. Legutóbb 102 millió forintot nyertek bölcsőde bővítésére. Nem tétlenkednek, már ki is írták a közbeszerzést, folyamatban van a megvalósítás. Pályázati pénzből épült a sportcsarnokuk (Pázmádon nem csupán tornatermet; sportcsarnokot építettek), nyertek már pénzt kerékpárútra,

konyha bővítésére, járdaépítésre, útépítésre, a tájház megvásárlására, amelynek most pályáznak a felújítására.

A pázmándi sikerek már önkormányzatok számára sem elérhetetlenek, csak tenni kell érte.

Antonovits Bence, Tömöri Balázs, Bubik Szabolcs és Köles Gabriella Pázmádon

fotó: Dömötörfy Zsolt

oldhatatlan pénzügyi helyzetet eredményezne, és csődbe vinné az önkormányzatot. Ezzel együtt Pázmádon azt is fontosnak tartják, hogy az itt született, már szülővé vált fiatalok helyben maradásában segítsenek. Ha kell, új utca kijelölésével vagy kizárólag már meglévő belterületeken belül új telkek leválasztásával,

Helyek a hegyen: A Jenői-torony

Izgalmas célpontok 2-3 órás villámtúrákhoz – településünk közelében rejtőző természeti látványosságokat mutat be Nevelős Zoltán.

Ötven évvel ezelőtt még egy kopár hegyoldal lenyűgöző látványossága volt, ma viszont akár el is gyalogolhatunk a Jenői-torony mellett úgy, hogy észre sem vesszük.

Az 1967-ben megjelent Pilis útikalauz fotóján valami egészen más a látvány, mint amit ma láthatunk.

Azóta a Fehér-hegy északi oldalát is a környéken jól ismert, tájidegen feketefenyőekkel telepítették be, amelyek mára úgy körülöttek a Jenői-torony dolomitszikláját, hogy távlatból már nem is lehet látni.

A turistaösvényről, a Kevély-nyeregből a Háziréti-tó felé ereszkedő zöld jelzésről erősen kémleni kell felfelé, hogy észrevegyük, hol kell nekivágni a meredek hegyoldalnak, bár ma már egy fatörzsre festett írás is felhívja rá a figyelmet.

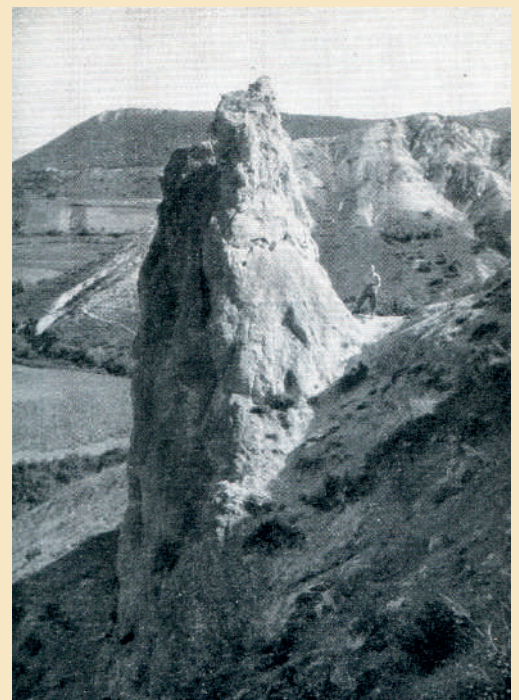
Ha Pilisborosjenőről indulunk, a legegyszerűbb, ha az Egri-váron túli völgyszorosban csatlakozunk a jelzéshez. A hetvenes években még a vízmosság mélyén futott a turistaút, ma a helyenként erősen törmelékeny hegyoldalon kúszik Solymár felé. 10-15 perces kanyargás után kell megtalálnunk a Jenői-tornyot. Balra fent a hegyoldalban áll a magányos dolomittömb, még mindig dacolva esővel, széllel, amely a körülötte lévő puhább kőzetet az évezredek alatt lepusztította, létrehozva e látvá-

nyos alakzatot, amelyen lassabban fog az idő foga. Mindannyiunk kedvence, a Teve-szikla persze jóval látványosabb ugyanebben a kategóriában, de rejtettségével a Jenői-torony is megvan a maga vonzereje. Anyagát az elemeken túl azonban újabban a réseibe telepedett fenyőmagoncok is rombolni kezdték, felgyorsítva a szikla lassú aprózódását.

A zöld jelzéshez visszaereszkedve és azon továbbhaladva, majd a kék kereszt jelzésre térve is visszatérhetünk a faluba, de ha a Jenői-toronytól a csapáson tovább kapaszkodunk a Fehér-hegy teteje felé a nehezen járható, köves-faágas, meredek hegyoldalon, a sűrűben még egy különleges, a bennünk rejlő gyereket izgató találkozás vár ránk: Merci és Trabi kushadnak az arban. Igazából két autóröncs, borzalmas illegális szeméttelrakás, de aki még emlékszik, hogy egy időben a kisfiúk ezzel a két márkával tájolták be a legmenőbbet és a legbénábbat az autók világában, annak ez olyan, mintha egy régi vicc kelne életre a legváratlanabb helyen, mintha Stan és Pan vagy Hacsek és Sajó bujkálnának itt az erdőben.

Miközben azon töprengünk, hogy milyen rég lehetnek itt, hogy lehetséges volt behozni őket erre a ma már sűrűn beerdó-

sódott részre, lassan felérünk a Fehér-hegy fennsíkjára, ahonnan már kellemes szekerút vezet a murvabányán keresztül vissza Pilisborosjenőre.

„Csapatmunkára tanít a méhek társadalma is”

Rigler Ádám bemutatkozó írása a Kevélyhegyi Méhészetről

Pontosan 5 éve kezdtem bele ebbe a gyönyörű mesterségbe egy régi, méhész barátom révén. Elkísértem egy kalandos éjjeli vándorlásra, begyűjtöttem vagy 50 szúrást, és ott valahogy végzetesen be is „oltódtam” a méhek szeretetével. Kezdsnek kaptam tőle 2 rajt, a „Méhészek Bibliáját” (Örösi Pál: A méhek között) és a budai mentorom segítségével legyártottam az első kaptárait is. Nagy izgalommal teltek ezek az idők, mert hiába olvastam sokat, a gyakorlat mindig másként alakul(t), sok tanulópenzt kellett fizetnem. Kertészmérnöki tanulmányaim mellett elvé-

geztem egy méhész szakképzést, ami rengeteget tett hozzá a kezdeti „rózsaszín felhőhöz”. Objektívebb képet kaptam a szakmáról, de már csak az ismeretségek miatt is megérte elvégezni. Aki komolyan gondolja, annak mindenképp ajánlom.

Pilisborosjenőre mindössze 3 éve kerültem, mivel a feleségem idevalósi, és apósom jóvoltából kihozhattam a méheket egy köves-bérci telekre, ahol álló méhészkedést folytatok. Ez érezhetően jobb hely a budai környezethez képest, a környéken jelentős a virágos kőris és hárs méhlegelő, de akácméz is szokott teremni, és a Malom-dűlőből repcéről és aranyvesszőről is hordanak nektárt. Jellemző-

en 3 fajtamézet tudok így előállítani: tavaszi vegyes, akác- és hármézet, most még főleg családi felhasználásra. Jelenleg 19 családdal gazdálkodom, fejlődő stádiumban vagyok, terveim között szerepel egy másik telephely létrehozása a Kevélyhegyi úton (innen a név), és majd egyszer vándorolni is szeretnék. De majd mindent szép sorjában. Szakmai kérdésekkel gyakran megkeresem Szénási Laci bácsit, aki igazi szaktekintélynek számít a környéken, érdemes megfogadni a tanácsait.

Méhész szemmel is öröm látni a levendula tértnyerését, de mindenképp nagy hangsúlyt

fektetnék az utcai fásításokra, a meglévő erdőterületek és ligetek védelmére. Sajnos a város közelsége maga után vonja a zöldterületek zsugorodását, amit jó lenne legalább faültetéssel ellensúlyozni, hiszen ez hosszú távon közös érdekünk. Borosjenő adottságai még mindig jók, kiterjedt a természetes növényzet és kicsi a vegyszerterhelés, de együtt tennünk kell azért, hogy ez így is maradjon. Ehhez viszont nem elég néhány lelkes ember, fontos, hogy mindenki magáénak érezze a környéket és tegyen is a közjót. Jó, hogy egyre több a közösségi megmozdulás a faluban. Erre a csapatmunkára tanít a méhek társadalma is!

A méhészkedés nagyon szerteágazó és egész embert kívánó szakma, amelyet nem lehet félvállról venni, amolyan hétfői hobbi-ként üzni. Tudni kell, hogy mit, mikor, hogyan teszünk, mert hozzá nem értéssel nemcsak a saját állományunk mehet tönkre, hanem a környezetünkben lévő méhésztársak megélhetését is kockára tesszük. Szokták mondani: a jó méhész egyben biológus, botanikus, meteorológus, logisztikus, marketinges, kémikus, és a jó fizikummal is kell hogy rendelkezzen. Sok a kihívás, de számomra egy igazi flow-élmény amikor a zsongó bogárkaim között lehetek. Ilyenkor mindig rácsodálkozom a természet nagyszerűségére, és hogy mi, emberek még mennyi mindent nem tudunk róla.

Egy biztos: akácvirágzás idején valami megmagyarázhatatlan érzés kerít hatalmába... Nincs mese, a méhészkedés egy életre szóló hivatás!

Rigler Ádám

Kalendárium

A kalendárium on-line változata a 2097.hu/esemenyek címen található

Program javaslatokat az ujzag@2097.hu címre várjuk

Mi	Hol	Mikor
Külső-Bécsi úti filmklub	Panoráma utca 12.	Szeptember 13., péntek, 18:00
Bolhapiac	Reichel József Művelődési Ház	Szeptember 14., szombat, 10:00–12:00
Köves-bérci választási fórum	Kis focipálya a Határ út végén	Szeptember 14., 17:00
Polgármesterjelölti vita	Reichel József Művelődési Ház	Szeptember 20., péntek, 18:00–21:00
Bessenyei Ferenc-emléktábla avatása	Fő utca 91.	Szeptember 21., szombat, 17:00
Jenői Szalon – B. Élthes Eszterrel, Bessenyei Ferenc özvegyével	Mandelbrot pékség	Szeptember 21., szombat, 19:00
Zöld Műhely – függönyből zsákocskák	Mandelbrot pékség	Szeptember 21., 9:00–12:00
Családi piknik és játszótéri tsd-i munka	Játszótér	Szeptember 21., 9:00
Zöld Klub	Mandelbrot pékség	Szeptember 23., hétfő, 18:00–19:30
2097-jelölti bemutatkozó	Reichel József Művelődési Ház	Szeptember 26., csütörtök, 18:30–20:30
Szüreti felvonulás és bál	Reichel József Művelődési Ház	Szeptember 28., szombat, 17:00–

A Rozália-kápolna táblácskája

Mostantól nem csak évi egy napon kukucskálhat be az arra járó

A régi, Budára vezető úton álló Rozália-kápolna a plébániai krónika tanúsága szerint Pilisborosjenő második fogadalmi kápolnája ezen a helyen. A szőlőhegyen is állt korábban kápolna, amely 1718 körül épült.

A Rozália-kápolna története az 1739-es pestisjárvány idejére nyúlik vissza, mely erősen megtizedelte a XVII. század végétől kezdődött betelepülés után éppen gyökeret verő lakosságot. A szájhagyomány szerint a túlélők fogadalmat tettek egy kápolna építésére. Josef Koller helyi gazda 1746-ban fából építtetett kápolnát hálából a pestisjárvány befejeződéséért. Az egyszerű épület nem volt hosszú életű; amikor összedőlt, egy tölgyfára erősített Mária-képpel pótolták.

Amikor aztán 1831-ben kolerajárvány érte el a falut, Anton Odenwald plébános, aki példaeértékűen ápolta a betegeket, híveivel együtt elhatározta, hogy a korábbi kápolna helyén újat emelnek Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália tiszteletére. Erről tanúskodik a felirat is a kápolnában:

DANKES OPFER FÜR DIE BEFREIUNG VON DER CHOLERA
GEWIDMET VON ANTON ODENWALD SEELSORGER UND SEINE GLAUBIGEN 1834

A fogadalmi kápolnát 1834. szeptember 4-én szentelte fel Csereney József nagykovácsi esperes. Az erre járók gyakran betértek gondjaikkal, bajaikkal, de évente az úgynevezett keresztjáró napok („Bitttagen”) alkalmával, a Jézus mennybemenetelének ünnepe előtti

három nap egyikén körmenetben is kivonult a falu, hogy imádkozva és énekelve kérje az áldást a jó termésért. Más jeles napokon is volt

Rozália-kápolna

A régi, Budára vezető úton álló Rozália-kápolna a plébániai krónika tanúsága szerint Pilisborosjenő második fogadalmi kápolnája ezen a helyen. A szőlőhegyen is állt korábban kápolna, amely 1718 körül épült.

A Rozália-kápolna története az 1739-es pestisjárvány idejére nyúlik vissza, mely erősen megtizedelte a XVII. század végétől kezdődött betelepülés után éppen gyökeret verő lakosságot. A szájhagyomány szerint a túlélők fogadalmat tettek egy kápolna építésére. Josef Koller helyi gazda 1746-ban fából építtetett kápolnát hálából a pestisjárvány befejeződéséért. Az egyszerű épület nem volt hosszú életű; amikor összedőlt, egy tölgyfára erősített Mária-képpel pótolták.

Amikor aztán 1831-ben kolerajárvány érte el a falut, Anton Odenwald plébános, aki példaeértékűen ápolta a betegeket, híveivel együtt elhatározta, hogy a korábbi kápolna helyén újat emelnek Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália tiszteletére. Erről tanúskodik a felirat is a kápolnában:

DANKES OPFER FÜR DIE BEFREIUNG VON DER CHOLERA
GEWIDMET VON ANTON ODENWALD SEELSORGER UND SEINE GLAUBIGEN 1834

A fogadalmi kápolnát 1834. szeptember 4-én szentelte fel Csereney József nagykovácsi esperes. Az erre járók gyakran betértek gondjaikkal, bajaikkal, de évente az úgynevezett keresztjáró napok („Bitttagen”) alkalmával, a Jézus mennybemenetelének ünnepe előtti

itt szentmise, például halottak napján, illetve Szent Fábán és Sebestyén vértanúk ünnepén.

A második világháború során, 1945-ben a kápolna is erősen megrongálódott, építőanyag híján nem lehetett megóvni az állagát. A kitelepítés után a kápolna is pusztulásra volt ítélve, épphogy csak a széteséstől óvták meg.

Ágh Kálmán plébános 1987-ben a kitelepített anyagi segítségével és az itthon maradtak önkéntes munkájával építette újjá a kápolnát, amelyet 1989. június 17-én szenteltek fel számos akkori és volt pilisborosjenői lakos részvételével. Az oltár márvány mozaikképe a pestis által sújtott települések védőszentjét, Szent Rozáliát ábrázolja; tervezője a Budakesziről kitelepített Josef de Ponte képzőművész, kivitelezője pedig a Pilisborosjenőről kitelepített Peltzer János kőfaragó volt.

A kápolnában minden évben a szeptember 4-i Szent Rozália-naphoz kapcsolódóan este szentmisét ünnepelnek a hívek.

Szent Rozália

A XII. században élt Rozália szicíliai fejedelmi családból származott, szülei nemesi házasságra szánták, de egy látomás nyomán – egy tükörben a saját képmása helyett a töviskoronás Jézust látta meg – a szerzetesi hivatást választotta. Remeteként élt egy piciny, a külvilágtól teljesen elrejtett barlangban, teljes magányban tizenkét éven át. A családja birtokához tartozó területől azonban apja halála után távoznia kellett, ekkor költözött a 600 méter magas Pellegrino-hegy barlangjába, ahol szüntelen vezeklésben és imádságban töltötte élete hátralévő éveit. Mintegy 35 éves korában, 1160. szeptember 4-én halt meg. Testét a lecsöpögő, meszes víz konzerválta, így találták meg csaknem ötszáz évvel később. A palermói nép által szentként tisztelt Rozália az 1348-as pestisjárvány idején egy látomásban ígérte meg, hogy ha kápolnát építenek a tiszteletére, megszűnik a járvány. Így is lett, és a kápolnaépítést a pestisjárvány legyőzésével összekapcsoló csoda a következő századokban többször is megismétlődött. 1624-ben, szintén egy pestisjárvány alkalmával került sor arra, hogy felkutassák és azonosítsák a szent

Az ötletgazda vallomása

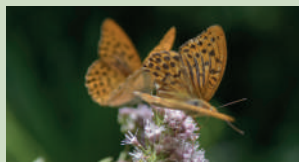
Elkészült végre a tábla a Rozália-kápolna történetéről! Régi-régi vágyam vált valóra ezzel, hiszen nap mint nap, hazafelé tartva a Budai út lombos fasorján keresztül, mindig elhaladunk e csendes kis kápolna mellett. Évekig nem láttam belülről. Most a fotók segítségével bármikor megtekinthető. A kápolna történetét a német nyelvű Weindorf – Pilisborosjenő 1695-1988 és a Gröschl házaspár Szülőföldünk Pilisborosjenő című könyvek adataiból és történeti leírásaiból írtam meg. A táblát szeptember 5-én, csütörtökön, az este 6 órás szentmisén adtuk át, állandó helyet a kápolna mellett kap. A táblatartó oszlop felállítását az önkormányzat vállalta. A megvalósításban segítségemre voltak: a férjem, Nevelős Zoltán, Kádár Viktor fotós, Rósa Márta grafikus, Tömöri Balázs, a Pilisborosjenői Egyházközség, a Pilisborosjenői Német Nemzetiségi Önkormányzat, Küller János polgármester és a 2097 Egyesület.

Nevelős-Forgács Ildima

földi maradványait, és ekkor nyilvánították Rozáliát hivatalosan is Palermo városa legfőbb védőszentjévé. Halála napja, szeptember 4-e nemcsak az egyházi, hanem a világi naptárban is Rozália napja.

■ Florek Eszterék Bájos lovának csikója született, aki a **Zafir** nevet kapta. Baba és mama jól vannak!

■ **Keleti gyöngyházlepke**
Eurázsiai faj; Magyarországon keleti hegyvidékeinkben él; magyar nevét is erről kapta. Hazai elterjedésének nyugati határa a Mátra. Meglehetősen nagy lepke; szárnyának fesz-távolsága 45–65 mm. Évente egy nemzedéke repül, június–augusztus között. Védett.
Fotó: Kujbus Marianna

■ „Egy siklóernyő-baleset margójára.

A csütörtöki halálos baleset fenn, a lovaknál történt, Az egyik kislányom szaladt oda először a szerencsétlenül járt fiatalemberhez. A férjem és egy kedves barátunk próbálták újraéleszteni, amíg a mentőhelikopter megérkezett. A barátai elmondása alapján profi, képzett siklóernyős volt, remek, jólelkű ember. Egy környezetvédelmi céget vezetett. Le vagyunk sújtva azóta is. Kívánjuk, hogy a lelke megnyugvást találjon.

Azt, hogy szabad-e itt repülni, vagy nem, nem vagyok kompetens megítélni. De arra jutottam az eset kapcsán, hogy szerveznék egy elsősegély tanfolyamot a faluban. Egy pillanat alatt kerülhet bármelyikünk ilyen helyzetbe, amikor segíteni kell, gyorsan.

Tud-e valaki ehhez szakembert ajánlani, akivel fel lehet venni a kapcsolatot? Aki rutinos oktató, és jól kommunikál?

Köszönöm előre is! "

– írta Verba Judit a Falufórumon.

■ „Az elmúlt héten felkeresett **Tömöri Balázs** egy **Zsákfalvi Riporter** újsággal... Beinvitáltam az „oázis” udvaromba, és vagy másfél órát beszélgettünk az itt töltött 50 évről, a tapasztalataimról, az emberekről. Hogy hogyan lett a kb. 1700 fős kis faluból mára 3800 fős település. A „mindenki mindenkit ismert”-ből a „mindenki idegen” település. Elmondtam, ahogy én láttam, hogy mi volt,

mi van, és mit szeretnék látni itt a jövőben. A jó irányt nem a határtalan bővítésben látom.

Kiíratnék főiskolások, egyetemisták részére pályázatot a jövő faluképének megálmodására. Nem említettem meg, hogy 8 évig falukarbantartó voltam. Vállalkozói formában. Minden évben ismételt, meghirdetett pályázat mellett. Fontos, hogy maszek végezze, megfelelő feladatmeghatározásokkal, ellenőrzés mellett. Én a régi falubeliek szemébe ma is bele merek nézni.

Már nyugdíjas koromban – 70 évesen – el-

végeztem egy munkavállalásra is minősített házi ápoló vöröskeresztes tanfolyamot. De az önkéntes, ingyenes beteglátogatásra, segítségére, elbeszélgetésre hivatott csoportot nem tudtam létrehozni.

Ugyancsak sikertelen volt a meghirdetett „Nagypapák Klub” összehozása is. Ezt alkalmankénti előadásokkal, tájékoztatásokkal összekötött találkozóként képzeltem el. Most azt kérem az itt megjelent dinamikus ifjú csapattól, hogy vegyék örökségbe ezt a két gondolatot.

További jó munkát kívánok!” – írta Révész Árpai bácsi a Facebookon

■ Augusztusban ünnepelte a **Zsákfalvi Riporter** féléves fennállását. Az újság kapcsán új ismeretségek szövődtek, jobban megismertük falunkat, és új dolgokat tanultunk. Bárki csatlakozhat! Hozzatok témákat, írjatok cikkeket vagy segitsetek terjeszteni. A hónapok során és az est során is megtapasztalhattuk, hogy új közösség születik a közös munka kapcsán. Köszönjük mindenkinek a sok beletett lelkesedést és energiát!

■ Rossz állapotúvá vált ruháinkból készíthetünk textilzsákot, telefontokot, beboríthatjuk akár kedvenc könyvünket is különböző anyagokkal. Az újrafelhasználás jegyében szeretnénk a már használatlan, azaz adománynak nem alkalmas ruhaneműket begyűjteni, amelyekből első sorban textiljáratékokat fogunk készíteni házi kedvenceink számára. Az elkészült darabokhoz jelképes támogatói összegért lehet majd hozzájutni, mellyel az Ürömi Állatotthon támogatnánk. További részletek a Falufórum oldalán. A felajánlásokat szeretettel várjuk a jenoitextil@gmail.com e-mail-címre!

Kara Fruzi és Aczél Kata

NAPFÖRGŐ

2097 Pilisborosjenő, Málna köz 1/a.

b.feher.eva@gmail.com

Berkiné Fehér Éva

Gyógytornász-fizioterapeuta,
Schorth, Dorn gerincterapeuta
és Breuss masszázsterapeuta

+36 20 228 5560

www.napforgo-gyogy-torna.hu

Egészségmegőrző kezelések, mágnessterápia, fizikoterápia, kinesio tape, gerincgyógyászat, rehabilitáció, tartásjavítás felnőttek és gyerekek számára, masszázs, tanácsadás, trigger és tenderpont terápia.

Impresszum

ISSN 2676-8577

Kiadó: 2097 Csoport Egyesület
Székhelye: 2097 Pilisborosjenő, Fő út 91.
Kiadásért felelős: Dömötörfy Zsolt
Főszerkesztő: Frivaldszky Bernadett
Lapszerkesztő: Kádár Viktor
Szerkesztők: Antonovits Bence,
Bozsódi Borbála, Tömöri Balázs
Korrekto: Demes Réka

Tördelőszerkesztő: Kádár Viktor
Hirdetésszerkesztő: Viskocsil Vera
Munkatársak: Bubik Szabolcs, Cserényi-Zsitnyányi Ildikó, Dömötörfy Zsolt, Köles Gabriella, Mihályi Ferenc, Nevelős-Forgács Ildima, Nevelős Zoltán, Simon Tamás
Honlap: 2097.hu Facebook: 2097 Falufórum
Facebook-oldal: 2097 Csoport Egyesület
Újságszerkesztőség: ujsag@2097.hu

Van egy jó ajánlatunk! Te támogatod a lapot, mi pedig megjelentetjük a hirdetésedet. A falu hírekhez jut, Te pedig új ügyfelekhez. Érdekel? Írj az ujsag@2097.hu-ra, és küldjük a részleteket!

Kedves olvasó, ha szimpatizálsz törekvésünkkel, szívesen fogadjuk hozzájárulásodat a lap költségeihez. Köszönjük!

Bankkártyás fizetés: 2097.hu/zsakfalvi
Készpénzes persely a Mandelbrot Pékségben (Budai út 52.)

Erdőkóstoló

Erdei vadszeder (Rubus fruticosus)

Bevallom, az ősz a legkedvesebb évszakom. Nemcsak az ezer színben pompázó erdők vagy az egyre duzzadó avar alatt megbújó őszi gombák, hanem a nyár végétől már bőséggel termő erdei gyümölcsök miatt is. Ekkor gyűjthető a rubinpiros cukorkaként függő húsos som termése és az erdei szeder apró bogyókból álló, fényesen csillogó, kékesfekete gyümölcse. (És még hol van a csipkebogyó, amelynek a húsa az első fagyokkal olyan édes és puha lesz, hogy

nem győzünk egy-egy séta során lakmározni belőle!)

Az erdei vadszeder, ez a rózsafélék családjába tartozó tüskés félcserje az egyik legértékesebb gyógyító erejű növényünk. Augusztus közepétől akár ősz végéig megtalálhatjuk, csak ki kell mozdulnunk otthonról, hiszen szinte mindenütt előfordul: erdőszéleken, irtásokon, ártereken. A Nagy-Kevélytől a Vár-völgyön keresztül a Köves-bércig mindenhol terem. És ha megjelennek a fekete gyümölcsök a bokrokon, a gyerekeknek sem kell könnyörögni, hiszen miután telerakták a hasukat, egy frissen beigért szedres-túrós sütemény reményében még a kosárba is jut belőle (a receptet lásd alább).

Gyűjthető a levele, amelyből igen jóízű tea készíthető, és ízületi panaszoktól a köszvényig, a cukorbetegségtől az emésztési gondokig számos egészségügyi probléma esetén hasznos. A termése nemcsak finom, de különlegesen magas a vas- és C-vitamin-tartalma, csökkenti a vércukorszintet, erősíti az immunrendszert. A téli inségesebb időkre gondolva egyszerűen főzhetünk belőle lekvárt, szörpöt, de kellő hozzáértéssel bornak vagy pálinkának elkészítve sem utolsó.

Szedertorta túróval

Az eredeti recept szilvát ír, én készítettem már sárgabarackkal is, de biztos állíthatom, hogy a szedres változat maga az édes menyország.

Hozzávalók: (a tésztához) 125 g búzaliszt, 2 tk. szódaikarbóna, 75 g cukor, 1 ek. vaníliás cukor, 1 tojás, 100 g túró, 100 ml étolaj, 100 ml tejszín; (a tetejére) 100 ml tejszín, 1 tojás, 25 g darált mandula vagy dió, 1 ek. cukor.

A tésztához a lisztet átszitálom, majd a szódaikarbónával és a kétféle cukorral elvegyítem. Hozzáadom a felvert tojást, a túró, az olajat és a tejszínt, majd alaposan átkeverem. Az egészet egy kivajazott és darált mandulával vagy dióval meghintett sütőformába teszem, és a tetejét bőségesen megszórom szederrel.

Ezt betolom a 180 °C fokra előmelegített sütőbe, majd 20 perc után kiveszem. Ráöntöm a tetejére a tejszínnel, tojással, dióval és cukorral összevegyített masszát, és további 25 perc alatt készre sütöm. A recept szerint hagyni kell kihűlni, de nálunk valahogy mindig elfogy azon melegében.

Fénykép és szöveg: Cserényi-Zsitnyányi Ildikó

Falunkbéliek a nagyvilágban

Borosjenőieket méltattak

A világhálónak köszönhetően jutott tudomásunkra, hogy Dér Asia és Hirtling István is kitüntetést kapott. Gratulálunk nekik!

A Szarajevói Filmfesztivál „Docu Rough Cut Boutique” elnevezésű – már leforgatott és még utómunkafázisban lévő dokumentumfilmeket – szakmabelieknek bemutató programjának lett egyik nyertese Dér Asia és Haragonics Sára Egy nő története munkacímű alkotása.

Hirtling Istvánnak pedig a székesfehérvári Pro Civitate díjat adományozták, amely annak a magánszemélynek adható, aki a társadalmi-gazdasági élet különböző területein, huzamosabb időn keresztül a várost és annak

polgárait szolgáló, jelentős tevékenységet folytatott.

Hirtling István ezenkívül az alábbi díjakat is elnyerte az elmúlt hetekben: VIDOR Fesztivál 2019 színházi versenyprogram: DOTTORE-DÍJ A legjobb nagyszínpadi előadásért – ÉLETRE-VALÓK (Játékszín, Budapest) valamint a Városmajori Színházi Szemle keretében legjobb mellékszereplőnek járó elismerés a Család ellen nincs orvosság című darabban.

Összeállította: Frivaldszky Bernadett

Mi virít itt? Réti iszalag

A falunkban élő természetfotósok rovata

fotó és szöveg: Mihályi Ferenc

A réti iszalag a boglárkafélék (Ranunculaceae) családjába tartozó, kellemes illatú, sötét ibolyaszínű virágú növény. Felálló hajtása 20–30 cm magas, hosszúkas-tojásdad alakú, hegyes csúcsban végződő, ép szélű levelei átellenesen helyezkednek el a száron. Májusban és júniusban virít. Természetvédelmi érték: 5000 Ft, védetté nyilvánítás éve: 1993.

Forrás: természetvédelem.hu, bioport.hu

Önök kérdezték

Mi válaszolunk, és várjuk további megítéző érdeklődésüket!

Vannak a jelöltek között értelmes, támogatható emberek, de túl fiatalok is. Egy 1990 után született embernek nincs anynyi élettapasztalata, hogy a faluvezetést rábízza az ember, de erre biztos gondolt a 2097 Csoport Egyesület is. Mi az oka, hogy ilyen fiatal jelöltek is vannak?

A 2097 Csoport Egyesület előnyként tekint arra, hogy jelölt csapata mind életkor, mind szakmai háttér szempontjából rendkívül színes, hiszen ez garantálja azt, hogy minél több nézőpont érvényesüljön a faluvezetésben. Hatékony egyensúlyban van a fiatalos lendület és újító szemlélet a tapasztalt megfontoltsággal. Fiatal jelölteink több helyi közösségben valamilyen vezető, központi szerepet töltenek be, bízunk tapasztalataikban, munkabíráskukban.

Jelölteink az eddigi közös munka során kortól és szakterülettől függetlenül, kivétel nélkül bizonyították rátermettségüket és elhivatottságukat, így a 2097 Csoport Egyesület teljes tagsága bizalmat szavazott számukra, hogy az Egyesület színeiben az önkormányzati választáson elinduljanak.

Terveznek-e adócsökkentést?

Magyarországon az önkormányzatok pénzügyi mozgástere szűk, a kötelező feladataik ellátására elsősorban a központi állami támogatások és helyi adóbevételek nyújtanak fedezetet. Pilisborosjenő jelenleg nagyságrendileg 400 millió forint rendszeres bevételből gazdálkodik évente, amelyet el is költ. Ennek nagyjából fele a központi költségvetésből, másik fele a falu lakosainak építmény- (59 millió forint) és telekadójából (37 millió Ft), illetve az itt működő vállalkozások iparűzési adójából tevődött össze (96 millió forint) 2018-ban. Lakossági adókat úgy tudunk csökkenteni, ha iparűzési adó-bevételeket növelünk újabb cégek megtelepedése által. Feltűnő mindemellett a lakossági adók beszedésének alacsony határfoka. Megválasztásunk esetén megvizsgáljuk ez utóbbi okát, és arányosabb teherviselési rendszert dolgozunk ki. Megvizsgáljuk továbbá az iparűzésiadó-bevétel növelésének lehetséges módját, mely az adócsökkentés lehetőségének kulcsát jelenti.

Korábban volt olyan képviselő-testület, akik bár egy csoport jelöltjeiként indultak, végül nem tudták kitölteni a ciklusukat, és sorra, egyesével lemondtak a képviselő-sé-gükről. Nem tartanak attól, hogy ilyen újra megtörténhet?

A 2097 Csoport Egyesület polgármesterjelöltje és képviselőjelöltjei évek óta kipróbált csapatként dolgoznak együtt az Egyesületben, így van tapasztalatuk az együttműködésben. Hogy a kérdésben említett problémát megértsük és a hibákból tanuljunk, megkerestük Paksi Imrét és az akkori képviselő-testület több tagját. Jelölteink azért vállalták a megmérettetést, mert elkötelezték a település szolgálatának érdekében, és tisztában vannak a várható feladat mennyiségével és minőségével. Fontos ugyanakkor, hogy a hatékony faluvezetéshez jól együtt dolgozó csapatra van szükség, ezért arra kérjük Önöket, hogy szavazatukkal a 2097 Csoport Egyesület polgármesterjelöltjét és képviselőjelöltjeit együtt támogassák!

KIK VAGYUNK?

A 2097 Csoport Egyesület polgármesterjelöltje és képviselőjelöltjei

Antonovits Bence Dániel (27) agrármérnök, környezetvédelmi szakember Nyitott, előítéletektől mentes, szakmai párbeszédet! Kidolgozzuk a falu fenntartható profilját, megőrizjük a falu körüli természeti értékeket.

Bozsódi Borbála (28) középiskolai tanár Községi tereket és egy jól működő faluközpontot hozunk létre, ahol az itt élők könnyebben megismerhetik a falu közösségeit. Olyan lehetőségeket kínálunk, amelyek miatt a fiatal korosztály itt marad, és aktívan részt vesz a jövő építésében.

Buzás István (44) közlekedésmérnök, vállalkozó, a Mandelbrot Pékség tulajdonosa Arra törekszünk, hogy megkeressük a legjobb megoldásokat a falu fenntartható fejlődése érdekében. Ez a csapat az egyesülettel és a sok támogatóval valóban képes változtatni.

Tömöri Balázs (44) polgármesterjelölt tanár, környezetvédelmi szakember

Legyen **A FALUVEZETÉS** hatékony, átlátható, korszerű, párbeszédre alapuló **SZOLGÁLAT**, a közösségért hatékonyan dolgozó csapat! Élő, zöld falu legyünk, ne a főváros külső kerülete!

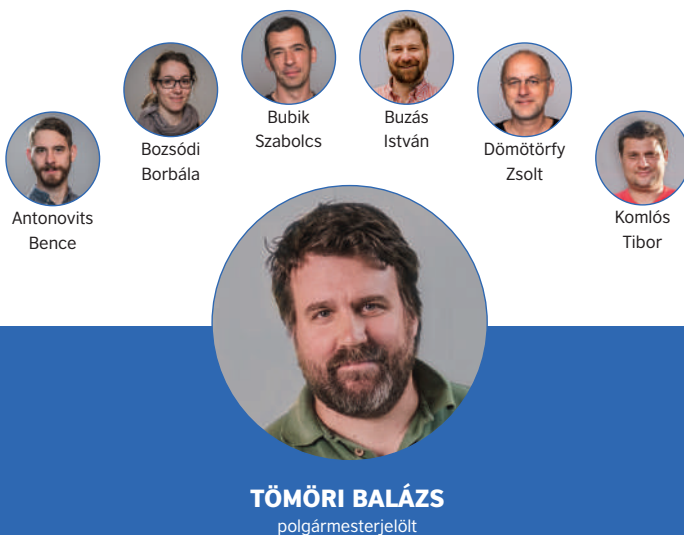
Bubik Szabolcs (42) közigazdász, ügyvezető Profi menedzsmentet a falunak, széles közösségi támogatással! Minőségi fejlődést a mennyiségi növekedés helyett!

Dömötörfy Zsolt (51) informatikus, on-line marketing tanácsadó, projektmenedzser Beszéljünk meg! A 2097 Csoport Egyesület szellemiségével, türelemmel, nyitottsággal, egészséges kompromisszumokkal lépünk túl az évtizedes vitákon, mert Pilisborosjenő jövője a tét!

Komlós Tibor (44) autóbusszvezető, önkéntes tűzoltó Értjük utol magunkat! A folyamatos belterületbe vonások helyett erőnket az iskola, az óvoda és a műszaki környezet fejlesztésére összpontosítjuk. Friss szemmel, érdekek nélkül nézzük a falut, így sokkal függetlenebbül tudunk dolgozni.

Interjúk a képviselőjelöltekkel, részletes programterv, cikkek, hozzászólási lehetőség: www.2097.hu/valasztas

Ismerje meg a 2097 Csoport Egyesület polgármesterjelöltjét, képviselőjelöltjeit és fő céljait!

TÖMÖRI BALÁZS
polgármesterjelölt

TALÁLKOZZON VELÜNK!

Az alábbi időpontokban és helyszíneken várjuk.

szeptember 25., 18:30, Panoráma út 12. falufórum a Bécsi úti településrészen;

szeptember 26., 18:30, Művelődési Ház a 2097 Csoport Egyesület jelöltjeinek és programjának bemutatása;

október 2., 18:30
falufórum a malom-dűlői településrészen.